

4

» KAUZA: Plagiátorstvo na FF KU

» Koniec Pod lampou

» Čo publikujú profesori Katolíckej univerzity

» Interview s Teréziou Kolkovou

Časopis študentov Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku
<http://zumag.ku.sk/papier>
ročník 4 | číslo 4 (február 2007)

» » » blog študentov žurnalistiky FF KU <http://zumag.ku.sk>

» Editorial

Milí naši čitatelia...

Pre niektorých bohužiaľ, pre iných chválabohu, začal sa nový semester a s tým je spojené aj vychádzanie Zumagu. Stálym čitateľom už asi netreba pripomínať, kde ho môžu nájsť a určite si zároveň všimli, že sa v ňom dočítajú stále niečo nové. Tak prečo si ho ne-kúpiť?

Aj tentokrát si pre vás Zumag pripravil niečo nové. Také malé bezvýznamné prekvapenie - nové vedenie. Ak chcete, tak môžem touto cestou aj čestne prehlásiť, že si svoje povinnosti budem plniť zodpovedne a svedomito. Tým, ktorí radi listujú naše stránky oznamujem, že nijaké radikálne zmeny nechystám. Nastal čas, aby som vás, milí moji čitatelia, poinformovala o tom, čo si pre vás redakčná rada pod novým vedením pripravila. Zaujímavé bude určite čítanie článku o plagiátorstve, ktoré otriaslo našimi kruhmi. Alebo si na stránkach februárového univerzitného časopisu prečítajte o zaujímavých knihách publikovaných ľuďmi pôsobiacimi na KU. Ak ste sledovali kauzu Hreha verzus Hríb, ponúkame niekoľko názorov na túto tému. V ponuke sa nachádza aj interview s Teréziou Kolkovou. Zdá sa vám to ešte stále málo? Čitateľovi, ktorý baží po bulvárnejších témach odporúčam neprehliadnúť rubriky Hyde Park a Spektrum. Okrem iného tam natrafíte aj na rozhovor so skupinou Desmod. Bohužiaľ, rozlúčiť sme sa museli s obľúbenou rubrikou Menzoviny.

V prípade nespokojnosti s touto ponukou odporúčam sťažovať sa na lampárni, alebo jednoducho napíšte niečo zaujímavé vy a pošlite nám to na redakčný mail. Budem však veľmi rada, ak budete Zumagu prejavovať aj naďalej svoju priazeň a zakúpite si ho na najbližšej vrátnici aj nabudúce.

Jana Jurčišinová

Časopis študentov
filozofickej fakulty KU
ZUMAG

Ročník IV. (4. číslo, február 2007)

Počet strán

24

Šéfredaktor

Jana Jurčišinová

Redaktori

Michal Baďin

Veronika Foltentová

Petra Jánková

Peter Kravčák

Martin Koleják

Moňka Kureková

Martin Ližičiar

Marie Melníková

Erik Mihalko

Eva Okoličianiová

Filip Struhárik

Grafika

Lubica Kubjšová

Editori

Veronika Bekešová

Elena Luková

Mária Mimichová

Foto

Dávid Lajmon

Tlač

Vydavateľstvo Michala Vaška

Cena

Symbolických 7,90 Sk

Predaj

Redaktori kolportérsky

Vrátnice na FF KU

CopyCentrum na FF KU

Obálka

Dávid Lajmon

Svoje postrehy
a konštruktívne námety nám
môžete posilať
na zumag@fphil.ku.sk
(redakčný e-mail)

Redakcia si vyhradzuje právo
na apretáciu rukopisu.
Uverejnené príspevky sa nemusia
zhodovať s názormi redakcie

Registračné číslo:

RP236/2006

ISSN 1337 - 0790

» OBSAH

Indoor	3-4
Outdoor	5-6
Interview	7-9
Téma	
KAUZA: Plagiátorstvo na FF KU	10-11
Koniec Pod lampou	12-13
Čo publikujú profesori Katolíckej univerzity	14-15

Recenzie	16
Hydepark	17-19
Spektrum	20-22
Duch(n)oviny	23

» Prioritou Katolíckej univerzity je vzdelávanie v oblasti digitálnych médií

RUŽOMBEROK (5. február) – Doteraz viac ako 1500 študentov Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku (FF KU) absolvovalo bezplatné štúdium certifikovaných kurzov z informačných technológií (IT). Ponúkané kurzy obsahujú 5 oblastí, na základe ktorých poslucháči získajú základné informácie o užívateľských programoch, ovládaní digitálnych médií, vytváraní prezentácií a webových stránok. Pre študentov prvých ročníkov je absolvovanie aspoň jedného z kurzov povinné. „Našou prioritou je, aby všetci študenti dokázali efektívne využívať možnosti počítača. V dnešnej dobe digitalizácie sú tieto vedomosti nevyhnutnou súčasťou pre štúdium na vysokej škole,“ hovorí projektový manažér Lukáš Hamza. Projekt IT kurzov je podporený Európskym sociálnym fondom a v súčasnosti prebieha jeho tretia etapa.

nk, foto internet

» Slovensko sa pripravuje na medzinárodnú konferenciu s 800 účastníkmi

RUŽOMBEROK (7. február 2007) – Usporiadateľom zasadnutia členov Slovenskej asociácie pre štúdium angličtiny (SKASE) sa po prvýkrát stala Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku. Zasadnutie malo celoslovenskú účasť, na ktorej sa riešili otázky týkajúce sa činnosti SKASE, doktorských konferencií, stredoškolského spôsobu výučby a školení pre stredoškolských učiteľov, tvorby metodických materiálov a skript. Dôležitým bodom stretnutia boli prípravy na medzinárodnú konferenciu, ktorá bola Slovensku prisúdená Európskou asociáciou pre štúdium angličtiny. Konferencia je každoročne organizovaná v inej členskej krajine. Slovensko ako usporiadateľ v roku 2012 očakáva viac ako 800 účastníkov.

nk

» Katolícka univerzita mení filozofiu pridelovania internátov

RUŽOMBEROK (30. januára 2007) – Študentské domovy a jedálne KU pripravujú v oblasti ubytovania niekoľko zmien. Ide najmä o rozširovanie internátnych kapacít, pričom by sa súčasný nevyhovujúci stav 762 miest mal navýšiť o ďalších 400 miest. Snahou Študentských domovov a jedální KU je zabezpečiť ubytovanie všetkým prvákom. Internáty by tak už od budúceho akademického roka 2007/2008 mohli byť jedným z dôležitých aspektov pri rozhodovaní sa pre štúdium. V priebehu niekoľkých rokov by počet internátnych miest mal vzrásť na úroveň 1500. Ďalšou novinkou je rezervácia lôžok, prostredníctvom ktorej si študenti môžu už počas semestra zarezervovať doterajšie miesto aj na nadchádzajúci semester. Vybudovaním niekoľkých apartmánov, ako alternatívy príležitostného ubytovania, vyšla univerzita v ústrety doktorandom, externým študentom a širokej verejnosti.

nk, foto: internet

» Je tu ešte šanca pre všetkých!

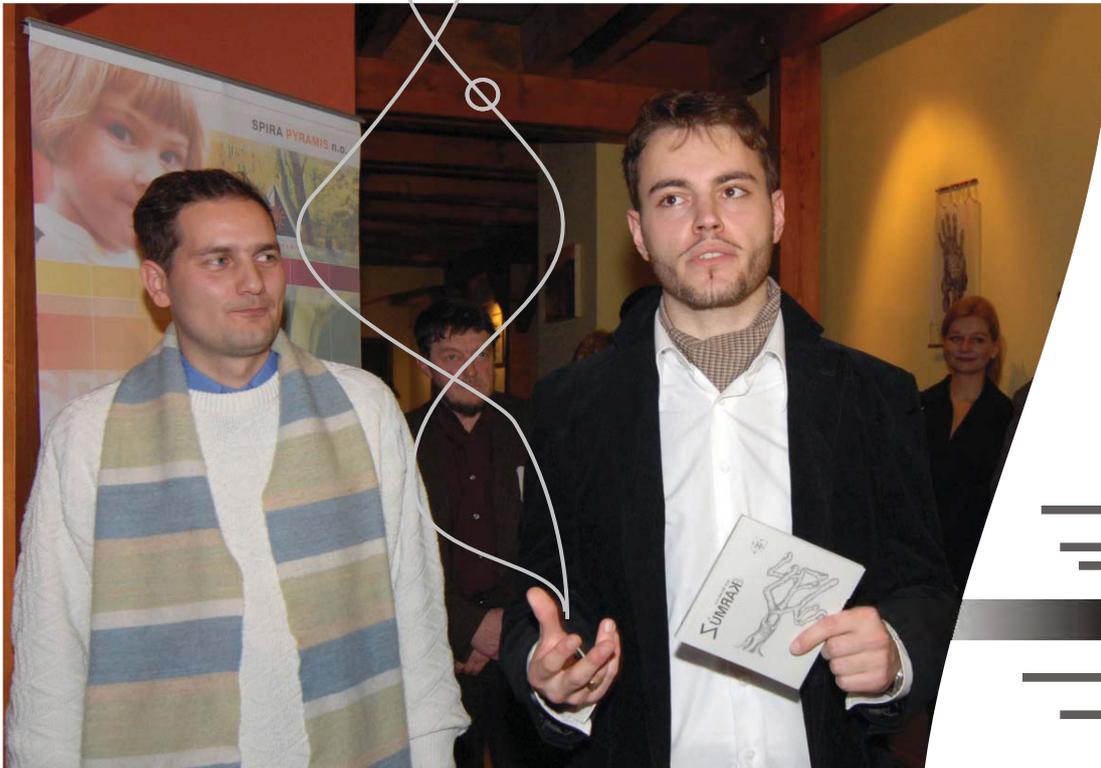
Tí študenti, ktorým sa neušlo sociálne štipendium, ešte nemusia zúfať. Nadácia Pre deti Slovenska podporila projekt s názvom Šanca pre všetkých, ktorý realizuje Katolícka univerzita v Ružomberku. V rámci tohto projektu bude sumou päť tisíc korún slovenských podporených ďalších 56 študentov našej univerzity!

Peniaze však nedostanete zadarmo, podmienok je niekoľko. Prvou z nich je veková hranica, ktorú prípadný záujemca nesmie prekročiť. V tomto prípade to je 26 rokov. Každý z uchádzačov navyše musí byť denným študentom niektorej z fakúlt Katolíckej univerzity. Je tu ešte jedna podmienka; a to najdôležitejšia. Študent žiadajúci o toto štipendium musí žiť v domácnosti, ktorej čistý mesačný príjem neprevyšuje dvojnásobok životného minima.

Ak spĺnate všetky uvedené požiadavky, stačí ešte vyplniť formulár uchádzača a priložiť motivačný list v rozsahu jednej strany, kam napíšete o svojej motivácii študovať na Katolíckej univerzite zvolený študijný odbor.

Kompetentnou osobou vo veci prijímania žiadostí pre filozofickú fakultu je pani Mojšová. Termín ich odovzdania je 16. apríl 2007 a vyhodnotené budú 30. apríla 2007.

Michal Badín

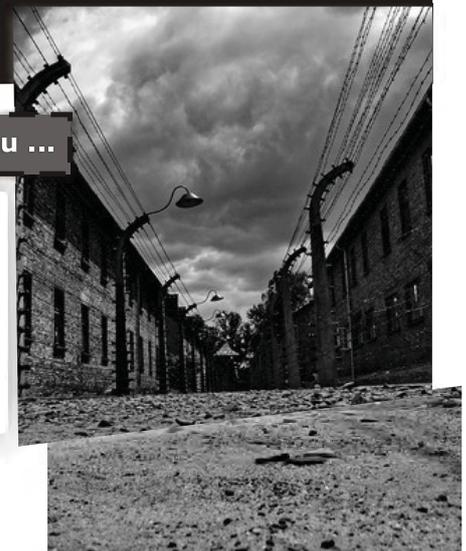
» Krst knihy

Doktorand a básnik v jednej osobe Ivan Baláž Král vydal koncom minulého roka svoju tretiu zbierku básní pod názvom SÚMRAK. Do života ju uviedol počas umeleckého večera v známej prešovskej reštaurácii.

Krstným ocom zbierky SÚMRAK bol uznávaný básnik a publicista Gerhard Jeremias Weag. Tentokrát sa krstilo zrnom. To pre Ivana Baláža Krála predstavuje obrovskú symboliku. „Je symbolom plodnosti, prísľubu a zvláštnej atmosféry,“ vysvetľuje básnik. Počas večera si pozvaní vypočuli niekoľko veršov z úst samotného autora. V knihe premýšľa nad zmyslom života a smrti, dobra a zla i vnútornej slobody.

Súčasťou slávnosti nebol len krst knihy, ale aj vernisáž výtvarníka Pavla Baláža a prezentácia výchovno-vzdelávacieho projektu. Prvá výstava mladého výtvarníka zapôsobila na prítomných silným dojmom.

text: Jana Jurčišinová, foto Viktor Zamborský

» Putovná výstava fotografií zachytáva nielen hrôzu Osvienčimu ...

„Chceli žiť a nemohli, môžu žiť a nechcú“, tak znie názov výstavy fotografií študenta histórie Filozofickej fakulty KU Dávida Lajmona. Putovná výstava 50 fotografií zachytáva Osvienčim očami mladého človeka: „Názov vystihuje všetko. Mojim zámerom nebolo len zachytiť hrôzu, ktorá sa v Osvienčime stala. Chcel som dať nám, mladým, výzvu do budúcnosti, aby sme žili lepšie,“ hovorí autor fotografií D. Lajmon. V súčasnosti už prebiehajúcu výstavu môžete vidieť v priestoroch Filozofickej fakulty KU na prízemí novej budovy. Všetkých Vás srdečne pozývame.

nk, foto: Dávid Lajmon

» Fašiangové obyčaje ožili na Liptove

» V Skiparku sa lyžuje, tržby sú o štvrtinu nižšie

V lyžiarskom stredisku Skipark Ružomberok otvorili na konci januára pokračovanie zimnej sezóny. Oproti vlaňajšiemu obdobiu tam však zaznamenali o štvrtinu nižšie tržby. Minulý rok predstavovali tržby vyše 60 mil. Sk, do areálu zavítalo počas celej zimnej sezóny približne 150 000 ľudí. "Minulú sezónu sme zažili vrchol pred Silvestrom, keď na Malinô Brdo prišlo až 3 500 turistov," povedal PR manažér Skipark Ružomberok Miroslav Parobek. V tejto sezóne evidovali najvyššiu návštevnosť minulý víkend v nedeľu, keď do strediska zavítalo približne 2 200 ľudí. Cieľom spoločnosti je dohnať výpadok tržieb z vianočného a novoročného obdobia. "V tejto sezóne chceme dosiahnuť aspoň dve tretiny tržieb v porovnaní s minulou sezónou," uviedol generálny riaditeľ spoločnosti Skipark Ružomberok Róbert Jurenka. Najviac návštevníkov je z Poľska, Maďarska a Českej republiky. Do strediska prichádzajú aj turisti z pobaltských krajín, Ruska a Ukrajiny. V súčasnosti sú najviac vyťažení najmä lyžiarski inštruktori. Fungujú tam tri lyžiarske školy, jedna z nich sa špecializuje na výučbu snowboardingu. V stredisku Skipark je v dispozícii 12 zjazdových tratí, najdlhšia z nich meria 3 900 metrov a má prevýšenie 698 metrov. Nachádza sa na úbočiach Veľkej Fatry, nad mestom Ružomberok. Do strediska jazdí ski-bus, parkoviská sú zadarmo. Akcionárom spoločnosti je aj mesto Ružomberok, ktorému patrí 44 percent akcií.

(sita, ml)

Tradičné fašiangové zvyky, obyčaje ožili v regióne dolného Liptova. Približne 20 masiek i ľudových postavičiek vytvorilo sprievod 18. februára v obci Liptovské Sliache pri Ružomberku, sprevádzala ich miestna folklórna skupina Sliáčanka. Ich tradičná fašiangová pochôdzka-bursa obveseľovala ľudí v časti Nižný Sliach. Vo fašiangovom sprievode nechýbala ani typická maska pre obec - chriapa.

Tvorí ju veľká drevená oválna hlava spojená s kožou z barana. Ako informovala Alena Balázecová z Obecného úradu v Liptovských Sliachoch, o dobrú náladu sa postarali aj ďalšie postavy - cigánka, poľovník či kat. Bursovníci počas pochôdzky zaklopali podľa starých obyčají na bránu každého domu. Vytancovali gazdiné a ich dcéry. Tie sa im za to odmenili slaninkou, vajíčkami, klobáskou a pálenkou. Fašiangové zvyky si počas víkendu pripomenuli aj v Likavke, susednej obci Ružomberka. Ich pochôdzku spríjemnili členovia dedinskej folklórnej skupiny. Krojovaní bursovníci chodili so spevom po obci 16. februára. O deň na to, chlapi vykrúcali za odmenu ženy a dievčatá. Vyvrcholením bola svätá omša v kostole. V minulosti končila bursa večer, tzv. vešaním bursovníkov v krčme, kedy sudca každému regrútovi vyčítal jeho mladícke hriechy, za ktoré ho odsúdil na šibenicu. Vinníka - bursovníka zavesili za opasok na hák a pod ním mu jeho rovesníčky a rovesníci zaspievali obľúbenú pieseň. Fašiangové obyčaje ožili aj v Ivachnovej, Lískovej, Liptovských Revúcach a Valašskej Dubovej.

(sita, ml)

» V rodnom dome D. Chrobáka bude expozícia a informačné centrum

Výročie 100. narodenia literárneho kritika, prozaika, rozhlasového pracovníka a predstaviteľa naturizmu Dobroslava Chrobáka si 18. februára pripomenuli v jeho rodnej obci Hybe pri Liptovskom Hrádku. Okolo 200 občanov obce si jeho pamiatku uctilo najskôr na miestnom cintoríne. Podujatie pokračovalo v obradnej sieni na Obecnom úrade kultúrnym programom. Cieľom obce Hybe je, podľa jej starostu Martina Piovarčího, dokončiť priestory domu, v ktorých významný rodák z Liptova žil od svojich šiestich rokov. V pamätnom dome sa má v budúcnosti nachádzať literárno-historická expozícia a informačné centrum horného Liptova. Týmto krokom sa do jeho domu podľa starostu vráti život. Dobroslav Chrobák sa narodil v obci Hybe na Liptove ako druhé zo štyroch detí. Po štúdiách v Rožňave a Liptovskom Mikuláši a neskôr na Vyššej priemyselnej škole v Bratislave, získal titul inžiniera na Českom Vysokom učení technickom v Prahe. Ako elektrotechnický inžinier celý život pracoval v rozhlasu, na SVST prednášal elektroakustiku. Po návrate do Bratislavy pôsobil ako vysokoškolský pedagóg. V posledných rokoch života pracoval ako oblastný riaditeľ Československého rozhlasu na Slovensku. Jeho knižným debutom bola novela Kamarát Jašek. Najznámejší román Drak sa vracia je základným dielom lyrizovanej prózy na Slovensku. Venoval sa publicistike, písal úvahy o umení. Spolu so Š. Letzom zostavil Slovenský literárny almanach a vydal Rukoväť dejín slovenskej literatúry. Ako literárny kritik publikoval v Eláne. Zomrel na rakovinu vo veku 44 rokov, 16. mája 1951 v Bratislave, pochovaný je v Hybiach.

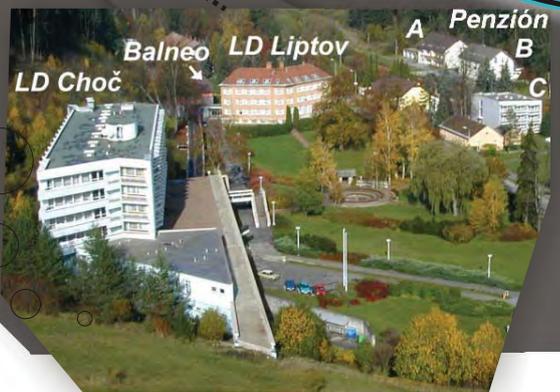
(sita, ml, foto: internet)

» Kúpeľom v Lúčkach udelia certifikát manažérstva kvality

Liptovské liečebné kúpele a. s. v Lúčkach v okrese Ružomberok slávnostne prevezmú certifikát manažérstva kvality podľa noriem ISO 9001:2000. Certifikát udelí kúpeľom spoločnosť SGS Slovakia (SGS S). Udeleniu certifikácie predchádza ročná príprava s firmou Eurocontrol Slovakia. Záverečný audit vykonala spoločnosť SGS S v decembri minulého roka, príprava sa začala v roku 2005. Informovala o tom manažérka kvality Eva Greistová a ekonomicko-obchodná námestníčka Slávka Medvedová. "Očakávame zvýšenie efektívnosti práce na všetkých úrovniach riadenia, sprehľadnili sme informačné toky medzi jednotlivými oddeleniami, kde sa zároveň zosúladiла práca pracovníkov," hodnotí udelenie certifikátu Medvedová. Víziou kúpeľov je zvýšiť postavenie na trhu o 3,5 % v oblasti kúpeľnej starostlivosti a oproti roku 2005 do piatich rokov zvýšiť tržby o 25 %. Minulý rok otvorili kúpele, ako jediné na Slovensku, vlastnú gynekologickú ambulanciu. "Novinkou bol aj špeciálny osteoporotický program pre prevenciu voči osteoporóze," vysvetlila Greistová. Najväčšou investíciou v tomto roku by mala byť výstavba vonkajšieho bazéna s celoročnou prevádzkou. Okrem toho chcú zlepšiť aj vybavenosť oddelenia Balneoterapia, rekonštruovať kúpeľný dom a dotiahnuť minerálnu vodu z nového vrtu do areálu kúpeľov. Kúpele v Lúčkach boli vlni obsadené na 74 %, polovicu klientov tvorili pacienti zdravotných poisťovní. Okrem klientov zo Slovensku, mali aj návštevníkov z Čiech, Poľska, Lotyšska, Litvy a okolitých krajín. Kúpele Lúčky ležia v horskej doline pod úbočím Choča, na rozhraní Oravy a Liptova, v nadmorskej výške 621 m. Nachádzajú sa 14 km na severovýchod od Ružomberka.

(sita, ml, foto: internet)

» V Ružomberku sa stretli zástupcovia SASA

Na organizovaní medzinárodnej konferencie Európskej asociácie pre štúdium angličtiny (ESSE) sa budú podieľať aj zástupcovia Slovenskej asociácie pre štúdium angličtiny (SASA). Redakcii ZUMAG to potvrdila Mgr. Jana Kaščáková z Filozofickej fakulty KU v Ružomberku, kde sa 6. februára stretli na zasadnutí desiat pedagógovia z rady SASA a ďalší členovia organizácie. Približne 700 účastníkov z Európy, Spojených štátov amerických a ďalších krajín sa stretne v roku 2012 v Košiciach. Konferencia by mala trvať približne týždeň. Posledná sa uskutočnila minulý rok v Londýne. Podľa Kaščákovskej ide o veľké privilegium organizovať takéto stretnutie odborníkov. "Naša geografická zóna nemá takúto možnosť často," uviedla. Na zasadnutí sa členovia rady venovali aj riešeniu aktuálnych otázok, ktoré sa dotýkajú činnosti SASA na Slovensku, preberali i spoluprácu pri vydávaní skript a študijných materiálov v anglickom jazyku na univerzitách. SASA uvažuje aj o príprave školení pre stredoškolských učiteľov a vydaní metodických materiálov.

SASA funguje na Slovensku tri roky. Ich posledné stretnutie sa uskutočnilo v decembri minulého roka v Košiciach. Vydáva tri časopisy - lingvistický, literárny a zameraný na translatológiu. V časopisoch funguje redakčná rada zložená z odborníkov z celého sveta. Asociácia je otvorená pre všetkých odborníkov, učiteľov a vedecko-výskumných pracovníkov sektoru vyššieho vzdelávania, ktorí pôsobia na Slovensku v oblasti anglického jazyka, literatúry v anglickom jazyku, kultúry a reálií anglicky hovoriacich krajín. Jej cieľom je podporovať záujem o anglický jazyk, literatúru napísanú v anglickom jazyku, kultúru a reálie anglicky hovoriacich krajín na vysokoškolskej úrovni, a napomáhať tak vzdelávaniu a výskumu v tomto odbore.

(sita, ml)

» Sirény zvučali na celom Liptove

Zabezpečiť, aby posádky záchrannej služby dorazili bezpečne a včas na miesto nešťastia bolo cieľom dvojdnovej akcie spoločnosti Falck Záchraná (FZ) a.s.. Ako povedala pre ZUMAG hovorkyňa FZ Jana Pôbišová 6. februára, preškolenie a preventie zručností a znalostí vodičov pri výjazdoch absolvovalo pätnásť vodičov z piatich staníc zdravotných staníc Čertovica, Liptovský Mikuláš - Okoličné, Liptovský Hrádok, Liptovský Mikuláš a Demänovská dolina. Akcia pokračovala školením ďalších vodičov v regióne dolného Liptova. "Súčasťou preškolenia sú tréningové výjazdy, ale aj testy z pravidiel cestnej premávky a interných smerníc. Celú akciu riadi a hodnotí operačný manažér spolu so skúsenými vodičmi z iných regiónov," uviedla Pôbišová. Tréningy vykonáva spoločnosť na rezervných vozidlách, bežná záchranná zdravotná služba nie je touto akciou obmedzená. Od začiatku roka preškolila FZ už vodičov zo žilinského a martinského regiónu, na akciách spolupracuje aj s políciou. Spoločnosť FZ má na Slovensku 10 regionálnych stredísk (Trnava, Žilina, Liptovský Mikuláš, Martin, Krompachy, Rožňava, Košice, Prešov, Svidník a Humenné). Prevádzkuje 74 staníc záchrannej zdravotnej služby (ZZS), je najväčším poskytovateľom ZZS na Slovensku. V regióne Liptova má osem staníc ZZS - dve v Liptovskom Mikuláši, jednu v Bešeňovej, na Čertovici, v Demänovskej doline, na Donovaloch, v Liptovskej Osade a Liptovskom Hrádku.

(sita, ml, foto: internet)

**"NOVINÁR JE AKO
ZAKLÍNADLO
PRED ZAVRETOU SKALOU"**

Rodáčka zo Žiliny, momentálne trávi väčšinu času v Ríme. Roky štúdia žurnalistiky v Bratislave považuje za „Ruženkin spánok“, na Katolícku univerzitu ju priťahlo vytvorenie dobrého tímu. Dobrý novinár musí mať podľa jej slov „...hrošiu kožu. K tomu kus exhibicionizmu a vášne pre hĺbku a príčiny vecí“. Sama sa k novinárčine dostala vďaka otcovi, ktorý ju nahovoril, nech to skúsi. „Odvtedy verím, že rodičia majú aj prorocké poslanie,“ priznáva mladá novinárka, pôsobiaca vo Vatikánskom rozhlase. Terézia Kolková.

text: Jana Jurčišinová
Peter Kravčák

foto: Ľubomír Rebek
Leopold Slaninka
Ivan Rončák
internet

» Zakríknutý sangvinik

Na túto časť svojho života si Tereza spomína s úsmevom: „Mama sa so mnou hanbila chodiť v kočiaku po ulici, lebo sa na ten vresk otvárali na panelákoch okná. Neskôr som robila rodičom iné trapasy. Ale potom ma to prešlo až tak, že otec o mne zvykol hovorievať, že som ‚zakríknutý sangvinik.‘ Vyrastala na žilinskom sídlisku Vlčince, no priznáva sa aj k blízkeму Višňovému, kde trávila prázdniny. „Kolkovská“ vetva má však korene vo Hvozdnici v Štiavnickej doline pri Bytči. Aj toto miesto jej prirástlo k srdcu.

» Škola života

Doma som bola najstaršia zo štyroch detí narodených rýchlo po sebe, boli sme dobrá partia. Starala sa o nás mama aj babka, tato s nami chodil do lesa, vozil nás na bicykli, aj na ten obrázok sa otvárali panelákové okná,“ spomína na rodinu žurnalistka. K novinárčine ju priviedol otec a dodnes jej je z profesionálneho hľadiska oporou. Najväčším kritikom je priateľ, no Tereza to hodnotí veľmi kladne: „Myslím si, že je to v poriadku; že obe úlohy prislúchajú mužovi, že sú to dva póly pravdivého pohľadu na blízku osobu a miera ich zastúpenia závisí od veku, zrelosti a životnej múdrosti.“ Aj mama zvykne sledovať jej profesionálny rast. Hovoríeva však, že si dcérine zložité metafory musí čítať aspoň trikrát, aby ich pochopila. Novinárska profesia zaviedla Terku Kolkovú až do Ríma, kde sa väčšinu času zdržiava. Naskytá sa preto otázka, či jej nechýba rodná hruda a rodinné zázemie. Tvrdí, že vo Vatikáne je množstvo pozitívnych podnetov, ktoré jej spôsobujú radosť a vníma ich ako „školu života“. Pracovný kolektív, slovenská komunita, „stretko“, spoločenské podujatia, kontakty, duchovné príležitosti jej na rok

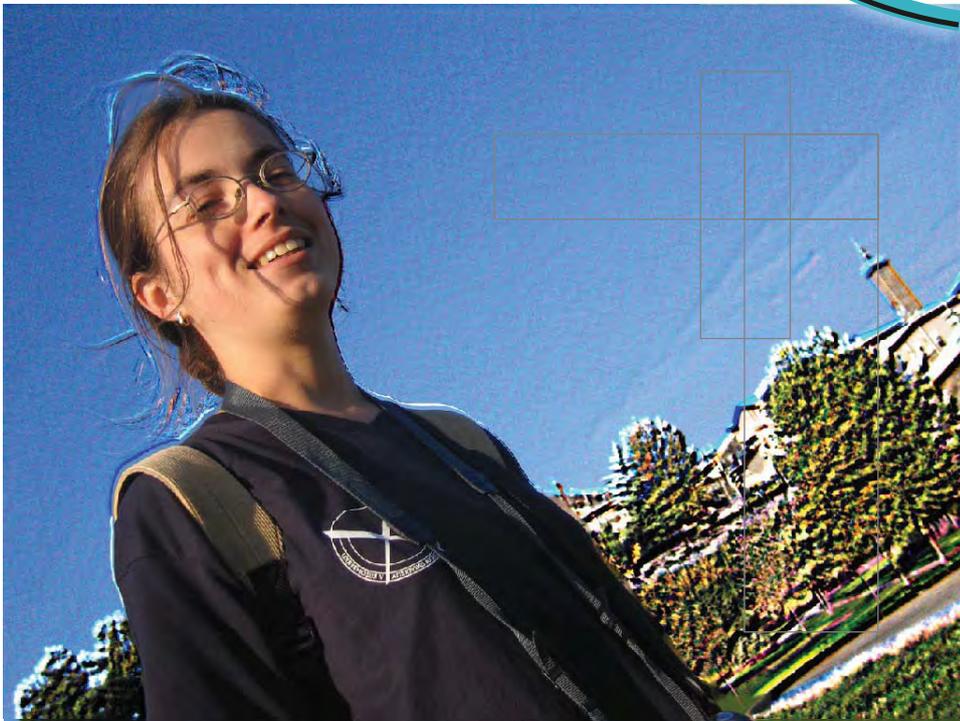
nahrádzajú rodinu. „Veľmi mi však chýba osobný kontakt s najbližším človekom, čiže spoločenstvo už mimo mojej pôvodnej rodiny, čo je jediný motív, pre ktorý je to naozaj ťažká „škola života,“ prezrádza mladá novinárka.

» Študentka rebelka

Nenávidela dvojhodinový popoludňajší spánok v škôlke. Trávila ho vymýšľaním plánov na útek. Do školy však chodila rada: „Nemuselo sa tam spať, ale priestor na rebeliu som si našla: patríam do poslednej generácie, ktorú ešte zastihli pionierske šatky, no ja som sa jediná v triede iskričkou ani pionierkou z presvedčenia nestala.“ Jej obľúbeným predmetom bola matematika, aj preto odišla po prevrate na rok do matematickej triedy, neskôr nastúpila na cirkevnú školu. Pýtate sa aká bola žiačka? Domov nosila samé jednotky, na čo najskôr nebola veľmi hrdá. „Teraz už celkom oceňujem svoje niekdajšie úsilie,“ smeje sa Terézia Kolková. Prvý impulz pre štúdium žurnalistiky vyšiel od jej otca, keď už mala napísaných päť prihlášok na rôzne pedagogické smery skombinované z matematiky, slovenčiny a latinčiny. „Inšpiroval ho Anton Hlinka, čerstvo sa navráťivší z emigrácie a hlásajúci potrebu kresťanských intelektuálov a mienkotvorcov na Slovensku,“ vysvetľuje otcovu myšlienku, ktorú sa neodvážila vysloviť sama. Na vysokoškolské štúdium žurnalistiky spomína bývalá redaktorka Katolíckych novín takto: „Venovala som sa takmer výlučne knižnici, archívom, seminárkam a neskôr praxi v týždenníku Mosty a v agentúre SITA. Kým ma nepobozkalo Spoločenstvo Ladislava Hanusa, jedny duchovné cvičenia a jeden mladý rehoľný básnik...“ Na otázku, čo bolo na tých rokoch najlepšie a najhoršie, odpovedá s úsmevom: „Naj – naj, typická novinárska otázka. Keby nemalo byť prvé to pozitívne naj, hneď viem, čím začať... Hm, asi otváranie dverí. Novinár, aj keď mladučký, funguje ako zaklínadlo pred zavretou skalou za svätajánskej polnoci. Najhoršia bola jednoznačne absencia kolektívu, o žurnalistoch sa hovorí, že sú strašní individualisti, a o našom krúžku to platilo 200-percentne.“ I napriek tomu boli vraj rovnakými študentmi ako sú tí dnešní. Radšej sedeli v krčme oproti bratislavskej katedre žurnalistiky na Štúrovej ulici, ako v triedach. Viete si predstaviť to prekvapenie a radosť, keď im túto výsadu doprial napríklad Ján Fülle. Počas štúdií Terézia Kolková rozvíjala aj svoju novinársku kariéru. Okrem už spomínaných dvoch médií Mosty a SITA, rada spomína na týždenník Zrno, kde ju vychovali, mesačník Svetlo, Žilinský večerník, Katolícke noviny...

» Kariéra novinárky – prorocký čin

Do Ružomberka ju prvýkrát prijali na Katedeticko-pedagogický inštitút sv. Ondreja, roku 1998 na matematiku-katechetiku.

„Potom ma oslovili, keď sa otváral prvý doktorandský ročník, či sa nechcem uchádzať aj ja. Práve v tých dňoch som už vyplňala prihlášku na doktorát na Univerzite Komeniského, tak som to vzala ako pokyn zhora. Dnes to vnímam ako prorocký čin, podobne ako na začiatku mojej žurnalistickej kariéry.“ Svoj príchod sem vníma ako šancu vytvoriť niečo dôležité. Pri otázke o názore na univerzitu hovorí, že musíme rozlišovať fakulty. „Lepšie poznám iba tú našu, ako dva póly vnímam na jednej strane nadšenie, obojstrannosť, progresivnosť, mladosť, dravosť, tvorivosť, kvalitu – a na druhej tlak kvantity, ľudské slabosti a padanie dobrých diel na nich, absenciu osobného vkladu... Tak je to asi všade.“ Za kľúčové považuje vytvorenie dobrého kolektívu. „To ma na FF KU pritiahlo a priťahuje.“ Pre svoje súčasné pôsobenie vo Vatikáne nestíha vyučovanie na KU. „Teraz rozvíjam a pripravujem, so súhlasom univerzity, iné veci. Keď sa vrátim, budem naplno učiť podľa úväzku, na akom sa dohodneme.“ Od študentov očakáva záujem a dodržiavanie dohôd. Sama im chce dať veď domosť, skúsenosť a priateľstvo.

Žurnalistiku študovala v Bratislave aj v Ružomberku. Ako porovnáva tieto dve univerzity? „Jednoznačne: je to neporovnateľné.

V Bratislave sme o mnohých materiálnych prostriedkoch a ľudských prístupoch ani nenasnívali: nebolo tam dost počítačov, prístup na internet sa len rozbiehal, nemali sme nahrávacie štúdiá, nepracovalo sa s fotografiou, posocialistické skriptá len postupne začínali vychádzať... Ružomberok má jedinú nevýhodu: nikdy tu nebude dost príležitostí na prax popri štúdiu. I keď to je napokon možno tiež určitá výhoda: podľa mňa treba päť rokov štúdia využiť ako dar, robota neujde. Ale to ľudia zistia až „po“, predtým neveria.“ Úspešná doktorandka Terézia Kolková tvrdí, že žurnalistika by sa nemala študovať samostatne, jednodobo. „Hlásam to na základe vlastnej negatívnej skúsenosti – študovala som čistú žurnalistiku a cítila som sa ako jednonohá. Teraz sa usilujem kompenzovať to lingvistikou.“ Ružomberok na ňu vplýva priateľsky a dodáva: „Verím v genius loci tohto miesta.“

» Nie je človek pre literu, ale litera pre človeka

Táto mladá žurnalistka už prešla niekoľkými médiami, ale stále sa cíti byť tlačovou novinárkou. Porovnať jej pôsobiská vraj nie je ľahké. „Jedna hranica vedie cez písomnosť – ústnosť, obe si vyžadujú špecifickú chariz-

mu, treba to v sebe rozpoznáť. V rozhlase na trojvrstvovú metaforu ani tri počúvania nestačia. Ďalšia hranica medzi týmito médiami vedie cez sekulárnosť – cirkevnosť. Na jednej strane barikády človek ustavične zápasí o vhodné aplikovanie svojho presvedčenia, na druhej bojuje, aspoň v našom slovenskom kontexte, o možnosť aplikovať niektoré šikovné postupy, synov sveta.“ Ústnosť naplno využíva najmä v súčasnom pôsobisku, vo Vatikánskom rozhlase.

Dostala sa tam vďaka grantu na stáž a na život v Taliansku a Talianov si pomaly, ale isto zvyká. „Čím južnejšie, tým viac sú Taliani prchkejší a „bláznivejší“. Nedávno môj známy po prázdninách strávených v Neapole zúfalo konštatoval, že už vie, prečo sa nadáva „ty Talian“. Ja som ešte nemala toľko osobných negatívnych skúseností, naopak, dokonca aj taliansky neporiadok mi v istom zmysle vyhovuje – ako symbol nestresovania sa pre nedodržovanie pravidiel. Talianom netreba pripomínať, že nie je človek pre literu, ale litera pre človeka. Len to niekedy prehŕňajú. A pre introvertnú severozápadnú slovenskú dušu sú občas invazívni.“ Na otázku, ako sa dorozumieva na ulici a v práci, odpovedala takto: „In italiano. Perche inglese ci parla poca gente. L'italiano mi piace mol-

to e faccio i progressi velocemente. Leggo e scrivo facile, parlo di meno. Ma pazienza.“ (pozn.red. V taliančine. Lebo anglicky tu rozpráva málo ľudí. Taliančinu mám veľmi rada a rýchlo robím pokroky. Čítam a píšem ľahko, rozprávam menej. Ale trpezlivosť..., pozn. red.) Vplyv večného Ríma hodnotí ako veľmi pozitívny. „No nejde len o mesto, podstatné sú vzťahy, spoznala som veľmi zvláštne typy ľudí, s ktorými sa musím učiť koexistovať. Celý svoj pobyt vnímam s výrazným duchovným podtónom a nemôžem tu všetko rozoberať. Jedným z mojich leitmotívov však je zriekať sa a strácať, aby som mohla nájsť a dostať.“ Aj taliansku kuchyňu si veľmi obľúbila. „Môj šéf tvrdí, že v nebi isto varia po taliansky. Na šalátoch s octovo-olejovým dressingom, čarovne pripravenej paste (cestovinách) s rozličnými sugmi (omáčkami) a sladkých crostatach (niečo ako naše linecké koláče s marhuľovým džemom a mriežkou navrchu) som si už vybudovala pomaly závislosť. Kávy sú excitujúce, najmä pre nás nekávičkárov. A vína vynikajúce, aj pre nás nevíňkarov. Taliani si celkovo potrpia na bohatstvo stola, ešte stále ma to prekvapuje najmä v rehoľných domoch, kde aspoň v tomto ohľade ťažko vybadať chudobu.“ Pre prácu novinára je podľa Terky kľúčový úžas filozofa. „Ostatné filozoficko-morálne kategórie čnosti azda teraz netreba vyratúvať. Na možnosť objektivity neverím, iba na vyváženosť. No nemala by slúžiť ako alibi, za čestnejšie považujem otvorene hľadať pravdu a otvorene sa hlásiť k priebežným výsledkom tohto

procesu vo svojom vnútri, ako to robí Štefan Hríb.“ Svoj čas venuje aj Networku Slovakia, spoločenstvu mladých katolíkov aktívnych v médiách. „Je to mládežnícke združenie s ambíciou poskytnúť prvú podporu a odrážajú plochu nádejným talentom, a podľa mojej vlastnej skúsenosti je tento jeho vplyv na jednotlivé osoby naozaj významný. Na kolko si chce vytvárať pozíciu autority aj v celospoločenskej diskusii, je otázkou aktuálneho vedenia a možností. Pomaly sa už takmer desaťročný Network hýbe aj týmto smerom,“ vysvetľuje.

» Nechtiac terorizuje okolie

Aj keď ju práca maximálne vyťažuje, rada si oddýchne pri rozhovoroch s priateľmi a knihách. „Oddychujem v nedeľu, čo je pre nás pri tunajšom šesťdňovom pracovnom týždni jediný voľný deň, doma dlhšie v posteli a potom na nejakej akcii s kamarátmi (alebo pri písaní listov) až do siedmej, keď máme v Kostole Ježiša a Márie na Via del Corso slovenskú omšu s agapé do neskorého večera.“ Pri otázke o svojich nerestiach vtipne odpovedá: „Zavčasu vstávam, čím občas terorizujem najbližšie okolie.“ Charakterizuje sa ako žena, ktorá veľa dostáva a učí sa dávať. Životnou filozofiu katolíckej žurnalistky Terézie Kolkovej je: „Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha.“ (1Jn 4, 7).

KAUZA PLAGIÁTORSTVO NA FF KU

Nosnou kauzou uplynulých mesiacov v radoch študentov, ale i celého vedenia FF KU v Ružomberku bolo plagiátorstvo. Z nelegálneho kopírovania autorských diel boli obvinené dve študentky piateho ročníka odboru žurnalistika.

text: Marie Melniková
Erik Mihalko
foto: zumag.ku.sk

Od 1. marca začne platiť autorský zákon, ktorý prešiel novelizáciou a poslanci ho definitívne schválili. Tento krok v parlamente bol potrebný, aby sa predišlo ďalším prípadom nedovoleného vykrádania cudzích diel. Plagiátorstvo súvisiace s Luciou Brtkovou a Miroslavou Betákovou bolo odhalené na žurnalistickom blogu Katolíckej univerzity. V miernejších rozmeroch celú kauzu odštartovala Lucia Brtková s kopírovaním troch článkov vtedajšieho maturanta Martina Ližičiara. Situáciu riešil pokojne. Požiadal Luciú,

aby články stiahla. Upovedomil však i zástupcu vedúceho katedry žurnalistiky a administrátora webu. Vzájomne sa dohodli, Lucia cudzie články stiahla a všetko bolo v poriadku. Kauza plagiátorstva začala naberať na obrátkach, keď zasiahol Marek H. Eliáš (alias Hyena). Správca serveru hyenoviny.sk po šiestich rokoch zistil, že jeho publikovaný článok s názvom „Príčina a následok – čo je čo?“ na českom publicistickom serveri Sever.cz Miroslava Betáková z veľkej časti skopírovala. Eliáš pristúpil k omnoho radikálnejšiemu riešeniu a Betákovú označil za špinavú zlodejku. „Čo ma najviac štvie je, že môj článok použila v príšernom blábole,

za ktorý by som ju vyrazil zo školy ako beznádejný prípad bez akéhokoľvek talentu“, povedal Eliáš. Jeho vulgárnymi vyjadreniami, sa dostala FF KU pod obrovský tlak. A to ešte ani zďaleka nie je všetko. Blog žurnalistov slúži k prezentácii jednotlivých študentov. Hovorí o ich kvalite, čo sú schopní za dva semestre vytvoriť. Na konci letného semestra sú publikované články na blogu zumag hlavným bodom ročníkovej práce, za ktorú každý študent získa pekný počet kreditov. U Mirky Betákovkej nešlo o jeden, ale suma sumárum o sedemnást skopírovaných článkov z jej celkového počtu 31 článkov.

DRUHÝ ZUMAG PAPIEROVÝ
v predaji na vrátniciach A+B FF KU, bloku F a v COPYcentre

zumag
blog študentov žurnalistiky FF KU
http://zumag.ku.sk

BLOG OF KŽ
zumag SINCE 2003

PBEZ
radio
TO JAKÉ RÁDIO??!
http://fi.ku.sk/puizradlo

kódex blogera
úvodná papierový naše začiатky administrácia

Kafka žije
Amerika, Proces, Zámok alebo Premena. To je len veľmi malá časť z tvorby známeho autora Franza Kafku.
autor: Veronika Foilentová | rubrika: kultúra
zverejnenie: 18.02.2007 12:18 | hodnotenie: 0 | reakcii: 0 | rating: 2

Čo sa to vlastne deje okolo nás ?
Môj vlastný názor a nič viac
autor: Attila Tóth | rubrika: politické dianie
zverejnenie: 18.02.2007 09:56 | hodnotenie: 3,00 | reakcii: 2 | rating: 20

MENU RUBRIK
indoor
spravy zo základne KU
outdoor
news mimo základne KU
politické dianie
priet aby nami zvažených
regióny
moje blízke okolie
interview
s niekým, s niečím...
médi-um-á
medialne filmy, hudba
kultúra
kultúra o nás a v nás
literatúra
rôzne literárne žánre
oddych
relaxovné variácie
š.p.o.r.t
futbal, basket, tenis
menzoviny
obedy, jedlá, varenie
fotoreport
historicko-zaujímavé

Eliášove vulgarizmy, študentky posledného piateho ročníka a hlavička katolíckeho ducha spôsobili veľký rozruch na FF KU. Zlý obraz nepadla len na dve dámy, ale na všetkých študentov predovšetkým odboru žurnalistiky a samozrejme i na vedeniu FF KU a celú katedru žurnalistiky v Ružomberku. Prudko rozvírená hladina sa už nedala zastaviť. Univerzita bola nútená silným vplyvom hlavne zvonku pristúpiť k radikálnemu riešeniu a svoje stanovisko pozmeniť. Marek H. Eliáš sa niekoľkokrát vyjadril za vylúčenie Betákovvej zo školy. Na základe konkrétnych zistení plagiátorstva sa zišla disciplinárna komisia a dve študentky. Predseda disciplinárnej komisie je prodekan pre vzdelávanie a rozvoj Peter Olekšák, ďalšími členmi, Marián Kuna prodekan pre vedu, umenie a doktorantské štúdium, Veronika Lieskovská a Stanislav Rusnák. Dotknuté študentky boli predvolané a následne vypočuté pred disciplinárnou komisiou 9.1.2007. „Komisia sa jednomyselne zhodla, aby obidvom študentkám boli zrušené kredity za predmet Ročníková práca 4, a aby boli obidve študentky potrestané vylúčením zo štúdia,“ informoval Peter Olekšák. O ich vylúčení bol povinný zaujať definitívne stanovisko a rozhodnúť dekan fakulty, ktorý v tej istej hodine súhlasil s návrhom disciplinárnej komisie o okamžitom vylúčení zo štúdia.

Betáková a Brtková sa voči vylúčeniu zo štúdia odvolali. Dekan fakulty prehodnocoval ich žiadosť 6.2.2007. „Vylúčenie bolo zmenené na podmienčné, bola pripomenutá povinnosť opätovne si zapísať a absolvovať predmet Ročníková práca a písomne sa ospravedlniť autorom, ktorých texty boli študentkami zneužitú,“ skonštatoval Olekšák. K téme vykrádania cudzích textov pripojil svoj názor i bloger Sme Karol Sudor. Za omnoho väčší problém považuje ľudí – profesionálnych novinárov, ktorí sú za plagiátorstvo platení. Karol Sudor si dal tú námahu a zistil, že renomovaní novinári produkujú plagiáty dnes a denne a nerobí sa z toho taká veľká aféra na rozdiel od prípadu dvoch študentiek. Mnohí z nás si to možno ani neuvedomovali, ale teraz na vlastné oči vidia, čo všetko môže spôsobiť nepozornosť pri možno „banálnom“ písaní. Internetová forma blogu zumag je očividne pre verejnosť pútavá. Preto pozor, aby sa niekomu neušiel súdny spor, je potrebné dbať na dodržiavanie korektného citovania a kódexu blogera, ktorý je zverejnený na hlavnej stránke zumagu od 30.11.2006.

» Interview s Luciou Brtkovou

» Kde sa v tebe zrodila myšlienka nelegálneho kopírovania článkov?

Bol tam určený počet, nestihala som to. Nebolo to úmyselné. Nešlo o 20 článkov, ale o počet, ktorý môžem na jednej ruke spočítať. Vedela som o tom ja, pán prodekan a jeden dotýčny človek, ktorému som stiahla 3 články. Mailom som sa ospravedlnila prodekanovi, dotýčnému človeku, články som stiahla.

» Kedy sa kauza dostala v tvojom prípade na povrch?

Bolo to v máji minulého roku.

» Plagovala si celé články alebo odstavce, vety, myšlienky?

Ako kde.

» Ako to vyzeralo na predvolaní pred disciplinárnou komisiou?

Bolo to dopredu rozhodnuté a urobené štýlom, že čokoľvek povieš je to zbytočné. Už aj tak dopredu vedeli, ako to dopadne. Bolo ťažké obhajovať sa. Štyria ľudia, ktorí na teba útočia, nebolo to objektivne a cítila som zaujatnosť. Hlasovanie mávajú anonymné.

» Ako sa zmenil tvoj život po verdikte komisie?

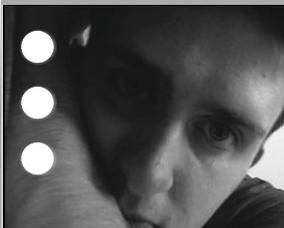
Nijako, zatiaľ to moc nepociťujem.

» Dovolila ti škola aj napriek ich rozhodnutiu robiť skúšky, všimli sme si ťa na skúške z etiky pre žurnalistov?

Pán Zasépa mi radil, že to mám skúsiť, pán prodekan Olekšák mi zas hovoril, že by som nemala cho-

Koľko článkov ti Lucia Brtková skopírovala?

Tri články. Ono to začalo celkom nevinné. Náhodou som sa dostal ako maturant a záujemca o Katolícku univerzitu na stránku zumagu. Priamo na titulnej strane som objavil mne "veľmi známy" nadpis a

Ako si vnímal fakt, že človek, ktorého nepoznáš, vydáva tvoje články a prezentuje ich ako svoje?

Hlavne som sa pýtal? Ako môžem dokázať, že to, čo som napísal je moje? Jediná obrana je v dátume. Mal som to skôr vyvesené

Ako si upozornil na túto kauzu?

Oslovil som zástupcu vedúceho katedry žurnalistiky, administrátora webu a Luciú. Na svoju obhajobu som uverejnil na zumagu tiež linky na moje blogy.

Myslíš, že si študentky zaslúžili vylúčenie zo školy, nie je to pre ne až priveľký trest?

diť na skúšky. Ale závisí to od profesora, či mi to povolí.

» Čo práve prežívaš, keď čakáš na definitívny verdikt na základe vášho odvolania sa?

Nie som z tých, čo by ma to hneď položilo, ani sa necítim odpísaná, mám prácu a učím v ZUŠ. Škola má právo sa na nás hnevať a „pomstiť“ sa nám, najviac ma však zarazilo, že za päť rokov sa ťa nemá kto zastáť.

» Interview s Miroslavou Betákovou

» Od kedy sa verejne vedelo v tvojom prípade o kauze plagiátorstva?

Od konca novembra 2006, prišiel mi na to pán Eliáš.

» Koľko článkov si od Eliáša prevzala?

Išlo o jeden jeho článok ohľadom vraždy Daniela Tupého.

» Z tvojich 31 článkov ťa obvinili z plagiátorstva v 17 prípadoch, súhlasíš s tým?

Myslím, že 17 ich nebolo, viem dokázať, že ich bolo menej, takých 11, 12.

» Poznáš Eliáša alias Hyenu osobne?

Nie, vôbec ho nepoznám.

» Nezvažuješ proti Eliášovi právne kroky, keďže prehlásil, že celý svet si má dávať pozor na žurnalistov z KU?

Nie na nič také sa nechystám. Mal pravdu. Ja som sa mu ospravedlnila. Ospravedlnenie nebolo so zaťatými zubami, ale ver tomu, že to bolo so slzami v očiach.

» Môže KU brať tvoje činy ako zradu, z dôvodu toho, že si dostala možnosť stať sa jednou z prvých žurnalistov na KU?

Niektorí ľudia vkladajú veľké úsilie, aby to na KU nejako rozbehli a teraz im to niekto pokazil. Bolo mi to veľmi ľúto.

To je právo a moc disciplinárnej komisie. Osobne by som za tento trest nehlasoval.

» Ich vylúčenie si bral ako zadostúčenie v celej kauze?

Chcel som, aby sa moje články objavovali len na mojom blogu. To je všetko.

» Stretol si sa už niekedy predtým s plagiátorstvom?

Nie. A možno sa s podobným autoplagiátorstvom stretávame aj dnes. Je to správne, keď študenti uverejňujú rovnaké príspevky na rôznych miestach?

» Ako si vnímal celú túto kauzu?

Zveličene. Mnoho príspevkov sa vyzírilo na tom, že naša univerzita je katolícka. A tiež ma to tak trochu povzbudilo. Pod jedným "Luciynym" príspevkom niekto reagoval: "Perfektný článok. Proste niččo úžasné. Si skvelá." Ďakujem. V mene svojom, i rozšírovaťelovom.

» Myslíš, že študentky svojim činom poškodili dobré meno budujúcej sa KU?

Škola je o ľuďoch a ľudia tvoria školu. Ale prečo vidieť čierny flak, a nezazrieť biely papier? Mnoho spolužiakov sa snaží, tvorí hodnotné veci a sú prínosom pre KU. Podme sa baviť o tých, ktorí robia túto prácu dobre.

KONIEC Pod lampou

Začiatkom januára prebehla verejnou a médiami diskusia na tému slobody a nezávislosti Slovenskej televízie. Iniciátorom bol Štefan Hríb, šéfredaktor týždenníka .týždeň a vtedajší moderátor obľúbenej diskusnej relácie Pod lampou. Dnes, po mesiaci, všetci vieme, že relácia bola zrušená, Hríb bol z STV vyhodnený, ale gesto, ktoré predviedol, nám v pamätiach ostalo. Krátke zhrnutie, názor študentov a vyučujúcich na FF KU vám prinášame v nasledujúcom článku.

text: Veronika Foilentová
Filip Struhárik

foto: internet

Relácia Pod lampou sa vysielala tri roky. Za ten čas sa v nej vystriedalo 500 hostí v 119 častiach (z nich iba 11 bolo politických). Tvorcovia vytvorili priestor pre takmer 40 hudobníkov, dostali 35 tisíc mailov (plus 15 tisíc reakcií na internetovej stránke relácie). Veľká časť divákov bola spokojná s formátom a vlastne aj so samotným prevedením. Vysokú kvalitu relácie potvrdilo aj udelenie Novinárskej ceny 2005 za najlepší rozhovor v elektronických médiách (Einsteinova teória relativity).

Medzi študentmi FF KU, ktorých sme oslovili prostredníctvom anketových lístkov, sa relácia tešila tiež veľkej obľube: „Táto relácia bola jedinou na Slovensku, ktorá bola slobodná. Preberali sa tam rôzne témy a hlavne hostia, ktorí boli pozývaní, neboli len politici, ale aj ľudia obyčajní.“ „Prínos relácie vidím najmä v širokospektrálnom zábere ponúkaných tém a hostí. Ďalším môže byť jednoduché vedenie diskusie o zložitom svete.“ Prodekan FF KU Marián Kuna má podobný názor: „Reláciu Pod lampou pokladám za jednu z intelektuálne a spoločensky najzaujímavejších relácií. Otvárala sa novým témam prichádzali do nej nesmierne zaujímavé osobnosti a bola výraznou protiváhou povrchnosti a lacnej zábavy, ktorej vplyv v slovenskej spoločnosti narastá.“ Avšak, ako aj anketa ukázala, Hríbovi sa často vyčítala „politická orientácia a časté pozývanie určitých (Hríbových obľúbených) hostí.“ Neraz mu bola vytýkaná aj neobjektívnosť a jednostrannosť, kvôli ktorej sa pod ním otriasla pôda už v apríli minulého roku. Do relácie vtedy prišiel jediný hosť (ostatní hostia pozvanie odmietli, preto relácia vyznela predpojato), Peter Šťastný, a niektorí členovia Rady STV navrhovali, aby Štefan Hríb na pozícii moderátora skončil.

Obdobná situácia nastala aj v relácii, ktorá bola odvysielaná 11. januára 2007. Štefan Hríb obmenil dramaturgiu a hoci bola téma nezmenená, pozval na začiatku Eugena Kordu, ktorého Radim Hreha odvolal z postu šéfa spravodajstva STV. Od polovice decembra sa v médiách objavovali náznaky, že jeho odvolanie by mohlo súvisieť s politickými tlakmi, ktoré sú na riaditeľa vyvíjané. „Politické tlaky sú očividné. Vraciame sa do dôb mečiarovej vlády a na Slovensku akoby vládol strach, pretože tlaky vnímal nielen Hríb, no len on sa proti nim postavil tak výrazným spôsobom.“

Podobné „pred-diskusie“, ako bola tá s Eugenom Kordom, boli síce v Pod lampou bežné, avšak v poslednej nezaručili autori pluralitu názorov. Na tento problém poukazovali aj mnohí opýtaní študenti žurnalistiky na FF KU: „Nepozval druhú stranu a na to, za akého žurnalistu sa aj sám považuje, je to veľký prehrešok. Bolo to unáhlené a mal si to lepšie premyslieť.“ „Nedodržiaval princípy novinárskej etiky. Mal pozvať aj Hreha a konfrontovať ho s Kordom.“ Niektorí sa dokonca domnievajú, že „Hríb hral tak trochu divadlo. Od začiatku relácie vedel, aký bude mať diskusia koniec. Korda bol len prostriedok k Hríbovmu protestu.“ Reláciu sa Hríb na podnet zúčastnených vedcov rozhodol ukončiť predčasne, čím sa nepochybne dopustil porušenia interných pravidiel televízie. Tento akt sa stal jednou z najsledovanejších tém a vyvolal celospoločenskú diskusiu, ktorá vygradovala po ohlásení, že Hreha zrušil reláciu Pod lampou. „Akosi sme si na Slovensku zvykli, že si ničíme to, čo je dobré. Opakuje sa iba to, čo sa už v histórii nejdennokrát stalo. V dôsledku vyššieho záujmu zanikli dobré relácie a o prácu prišli mnohí kvalitní novinári. Ostáva mi len spomínať a dúfať, že opäť

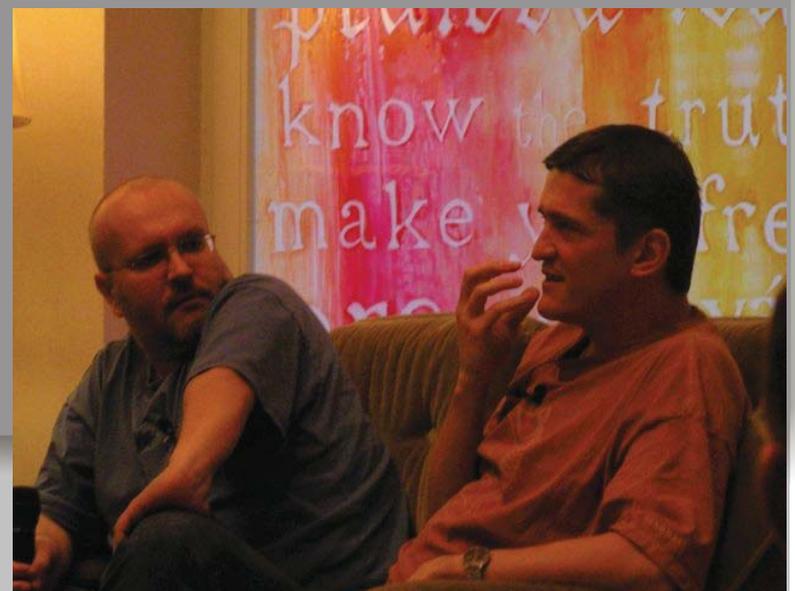

príde na naše obrazovky aj niečo zmysluplné, zaujímavé a pútavé.“ „Je smutné, že relácia, ktorá si získala veľa priaznivcov bola ukončená. Hodnotné relácie akoby už nemali v televíziách miesto.“ „Je škoda tejto relácie. Bola iná svojou koncepciou a jedinečná na pomery slovenských televízií. Ale hlavne v nej boli hostia, ktorí často prichádzali kvôli moderátorovi a nikdy predtým sme ich nevideli v žiadnej relácii. To bol neoceniteľný prínos pre diváka a myslím, že ani nový generálny riaditeľ STV nebude vedieť tento prínos nahradiť. A tak na to nakoniec zaplatí zase len divák.“

Správnosť Hrehovho radikálneho rozhodnutia bola spochybňovaná. Mnohí by nezrušili „reláciu s takou sledovanosťou a kvalitou.“ „Určite by som vyvodila dôsledky, ale zrušenie úspešnej relácie bol neprofesionálny postup. Potvrdilo sa len to, čo už dávno o Hrehovi hovoril český humorista Jan Kraus.“ Ten ho v rozhovore pre SME označil ako symbol parazitizmu. Iní sa však domnievajú, že Hreha „nemal na výber. Štefan Hríb celý prípad zosobnil a už sa nedalo „vyjednávať.“ Niektorí si dokonca myslia, že „Hríb bol pripravený odísť“. Ak by ho aj Hreha nevyhodil a potrestal by ho napríklad iba úhradou vysielačieho času za poslednú reláciu, lebo bola zneužitá, prípadne by mu navrhol zníženie platu, aj tak by vraj Hríb z STV odišiel.

Vo štvrtok 18. januára sa na Dvojke vysiela-la mimoriadna diskusná relácia, ktorá nahradila Pod lampou a mala pojednávať o súčasnom stave STV. Hneď v úvode z nej však Štefan Hríb odišiel. Zúčastnili sa jej totiž ľudia, „o ktorých a kvôli ktorým to pôvodne celé bolo. Nebola tam de facto druhá strana a tak povedal čo mal na srdci a šiel kade ľahšie. Asi by som sa zachoval podobne.“ Niektorí si zas myslia, že „veľkú úlohu zohrala jeho hrdosť“, iní, že „to nemal tak rýchlo vzdať.“

Po odvysielaní mimoriadnej relácie rozruch ohľadom politických tlakov a neslobody v STV postupne utíchol. Hríb však urobil veľké gesto. Akt, ktorý si budeme ešte dlho pamätať. Je mu vyčítaná patetickosť. Možno bola celá posledná časť Pod lampou trochu teatrálna, avšak Hríbovi je takéto konanie vlastné a robí ho jedinečným. Tri roky viedol jednu z najlepších relácií v slovenských televíziách a prinášal diskusie o nevedných témach. Hoci mu je vyčítaná neobjektívnosť, nikdy neškodil a jeho osobitné videnie sveta bolo sympatické. Hríb si zakladal na svojej slobode a pravde, niekedy na úkor svojej profesionality a objektivity. Každopádne relácia Pod lampou na obrazovkách skončila. Pre väčšinu národa to nie je veľkou stratou, ale tých pár tisícok verných divákov je isto sklamaných.

Čo publikujú profesori Katólickej univerzity

Profesori pôsobiaci na Katolíckej univerzite v Ružomberku nie sú len vyučujúci, ktorí sa snažia dať svojim študentom čo najviac vzdelania a pripraviť ich na, odvážim sa povedať, profesionálov vo svojom odbore. Okrem iného ich môžeme nazvať aj profesorov - spisovateľov. Mnohí z nich sa totiž venujú aj publikačnej činnosti. A nie pár mesiacov. Treba za tým hľadať niekoľko rokov náročnej práce.

text: Petra Janeková
foto: Dávid Lajmon
Viktor Zamborský

Písanie knihy nie je také ľahké, ako to vyzerať. Ktokoľvek môže dobre písať, a predsa z jeho pera nevýjde dobrá kniha. Treba to mať jednoducho v krvi. K úspešnej knihe treba vedieť nielen dobre a kvalitne písať, ale aj vedieť, o čom autor chce písať a o čom píše, vžiť sa do situácie, o ktorej „rozpráva“, vedieť usporiadať vlastné aj zozbierané myšlienky, správne štylizovať, mať bohatú slovnú zásobu a množstvo ďalších vlastností potrebných pre napísanie výborného diela.

To, či sa našim profesorom podaril kvalitný román, zbierka básní, či historická revue, môžete posúdiť aj vy sami. Možnosť sa vám ponúka nielen u samotných autorov, ale predovšetkým na vrátnici na FF KU. Nájdete

tam množstvo zaujímavých kníh, ktoré upútajú pozornosť nejedného študenta či návštevníka tejto školy. Každý je výnimočný, jedinečný. Každý jeden z nás má svoj vlastný názor, páčia sa nám rôzne veci. Preto aj tu si každý nájde knihu podľa svojho „gusta“. Pre lepší prehľad vám ponúkame zoznam kníh, ktoré sa predávajú na univerzitnej pôde za skutočne symbolické ceny. Medzi profesormi KU nájdete aj diela od výborných spisovateľov, ktorí, žiaľ, už nežijú. No za to ich KU študentom pripomína cez ich diela.

Nájdete tam knihy, napr.: Literatúra ako svetlo, Tvár a tvorba slovenskej katolíckej moderny (Július Pašteka), Literárna kritika ako poznávanie a hodnotenie, Litánie Lore-

tánske (Jozef Kútnik Šmálov), pre budúcich právnikov J. Duda ponúka Náčrt právnej ekzeziológie. Z literatúry máte ešte možnosť zakúpiť si knihu Princíp pluralizmu od Ladislava Hanusa.

Z cestopisnej stránky sa vám ponúka dielo od veľkého cestovateľa Rajmunda Lullusa Vlastný život. Testament, v ktorom nájdete aj črty z jeho života. Je zaujímavé tým, že je napísaný v cudzom jazyku. Na svoje si prídu aj vyznávači histórie: Dejiny a umenie očami historika (Jozef Špirko) či Ako sme boli Talianmi (Jozef Mikloško).

Náboženskú tematiku zahrňujú diela Pokonštantínska cirkev od Ladislava Hanusa, Medzištátna zmluva medzi Svätou stolicou a Slovenskou republikou (Peter Olekšák) a V tichu kláštorov a knižníc (Vševlad Jozef Gajdoš).

Ak sa zaujímate o kultúru, na svoje si pridete v dielach Františkánsky prínos do slovenskej kultúry od Celestína Alojza Lepáčku či O kultúre a kultúrnosti od známeho Ladislava Hanusa, ktorý vám okrem iného na vrátnici predstavuje aj knihu Spomienky na Ferka Skyčáka (mimochodom od neho nájdete na vrátnici Kritické reflexie filozofa a teológa).

Obdivovatelia básní nájdu čaro slov v zbierkach Srdce zve a vyzváňa alebo básne mladosti od Viliama Turčányho, Súmrak (Ivan Baláž) či Hymny alebo Katolícke piesne z Važca od najznámejšieho a najlepšieho slovenského básnika katolíckej moderny Janka Silana.

Práve spomenutá zbierka básní Súmrak mala 17. decembra 2006 v Prešove krst. Napriek tomu, že je „mladučká“, určite stojí za povšimnutie. Je orientovaná pre rôzne vekové skupiny, no predovšetkým pre mladých, ktorí hľadajú istú skutočnosť v živote. Básne odzrkadľujú život a jeho realie. Napriek tomu, že Ivan Baláž sa už šesť rokov nevenuje aktívnej žurnalistickej činnosti, naďalej sa venuje písaniu vedeckých článkov, poézie či prózy.

K najnovším knihám patrí aj historická novela Antona Laučeka. Táto novela nesie názov *Cez utrpenie*. Ide o druhé vydanie pri príležitosti stého výročia masakry v Černovej. Kniha zaujme čitateľov svojou dramatickosťou, dokumentárnosťou a výrazmi, ktoré boli pre vtedajšiu dobu príznačné, ale z ktorých mnohé nepoznáme. Tragickú udalosť podáva autor očami šestnásťročného chlapca, pričom využíva overené historické fakty. (Kniha je vydaná v peknej farebnej úprave a ako dar by ju mali dostať významní účastníci spomienkovej slávnosti dňa 27.10.2007 - prezident, zástupcovia politických strán, zástupcovia vlády, parlamentu, veľvyslanectiev a delegácií krajských organizácií zo všetkých kontinentov.)

Prezradíme aj, že asi o dva týždne by malo vstúpiť druhé vydanie románu *Anjelom* svojim príkazom o Tebe, vzhľadom na to, že prvé vydanie v náklade 10 000ks sa už minulo a záujem verejnosti dozvedieť sa niečo o biskupovi Vojtaššákovi a vtedajšom komunistickom terore trvá stále. Autor plánuje vydať aj ďalšie diela, ktoré však majú ešte len podobu rukopisu. Jedným z nich je beletristické spracovanie životných osudov Andreja Hlinku.

Čosi o svojej knihe nám bol ochotný prezradiť aj Peter Olekšák. Kniha má názov *Medzištátna zmluva medzi Svätou stolicou a Slovenskou republikou*. Sleduje a analyzuje obsah i formu mediálnej diskusie. Ide o upravenú verziu habilitačnej práce. Okrem iného je aj spoluautorom publikácie *Internet a globalizácia*. Ďalším spoluautorom je prof. Tadeusz Zasepa.

„Každý vysokoškolský učiteľ, okrem toho, že má pedagogické povinnosti, musí ďalej študovať, vedecky pracovať a publikovať. Vedecké články i monografie. Filozofická fakulta Katolíckej univerzity na podporu vedeckej činnosti svojich pracovníkov každoročne vyčleňuje 6% z rozpočtu fakulty z položky tovary a služby na základe schválených pravidiel na delenie rozpočtu fakulty schválených Akademickým senátom fakulty. Finančné prostriedky takto určené predstavujú Fond na podporu vedy a vydavateľskej činnosti“, odpovedal Peter Olekšák na otázku, či KU zastrešuje publikácie profesorov a či je na to vyhradený rozpočet.

Prof. Olekšák tiež dodáva: „Významnou súčasťou vedeckej činnosti, a najmä publikačnej činnosti je jej organizácia a realizácia v rámci fakulty, ako aj mimo nej. Popri vedeckej edičnej činnosti jestvuje aj tlač informačných a propagačných materiálov fakul-

ty. Informačno-edičné oddelenie fakulty má odlišné úlohy v tomto procese v závislosti od typu a miery spracúvania podkladov pre tlačové výstupy.

V súčasnosti sú na fakulte dve vedecké (Humanitné štúdiá, Vedecké podujatia) a jedna umelecká edícia (Rosarium). Existuje aj možnosť vydávania publikácií aj mimo edície napr. vedecké, odborné a umelecké, ako aj administratívne a informačné publikácie fakulty. V budúcnosti sa treba zamerať na kvalitné recenzné konanie a prizývanie do našich edičných rád a edičných kolégií aj renomovaných odborníkov z iných fakúlt KU a pracovísk mimo KU.“

Ak vás zaujala nejaká spomenutá kniha, neváhajte a zájdite na vrátnicu. Po prvé, knihy nie sú drahé a po druhé, zakúpením diela je kniha už vo vašom vlastníctve a pokiaľ budete chcieť urobiť niekomu radosť, môžete ju aj darovať človeku, o ktorom viete, že ho práve konkrétna tematika zaujíma. Nie nadarmo sa hovorí, „povedz, čo čítaš a ja ti poviem, kto si“. No niektorí to poznajú aj vo formulácii „kto veľa číta, ten veľa vie“.

» Niečo s nami je

text: Filip Struhárik, foto: internet

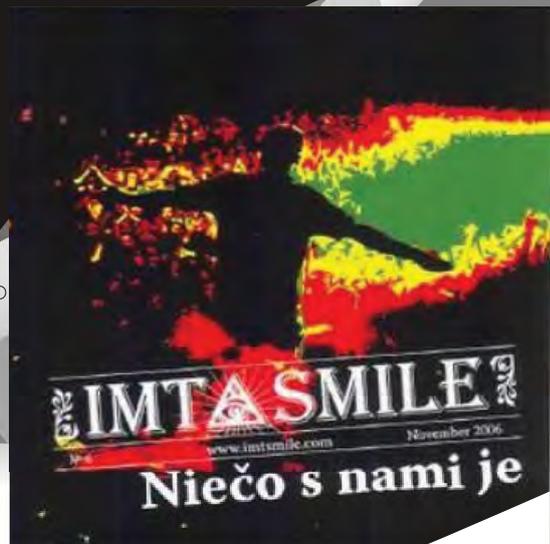
Ešte pred Vianocami skupina IMT Smile vydala album Niečo s nami je. Nutné je hneď v úvode uznať, že ide o album vsuktku vydarený. Na rozdiel od predchádzajúcich - posledné roky totiž chalani akoby šli z kopca. Album Exotica, hoci energický a živý, už nebol tým, na čo boli fanúšikovia zvyknutí zo starých dobrých čias, kedy albumy Klik-klak a Valec patrili medzi to najlepšie, čo sme v slovenskej populárnej hudbe mali. Postupom času Ivan Tásler stále viac experimentoval a vymenil prakticky všetkých členov kapely mimo svojho brata Mira. „I am tea“ postupne strácal šmrnc a mnohí si už mysleli, že sa k hitom ako Opri sa o mňa ani len nepriblížia. Avšak nový album, hoci nie hneď na prvé počutie, je akoby návratom k starým dobrým časom, a predsa krokom vpred. Je až neuveriteľne rôznorodý, texty sú pútavé a zaujímavé, zvuk klarinetu lahodný, gitarové sóla príjemné. Tásler dokazuje, že pobyt v Austrálii, kde natáčal Karavan show, mu prospel a vrátil sa vo vynikajúcej forme. Nie je taký, ako pred desiatimi rokmi, ale z trinástich nových piesní bude nepochybne veľa ašpirovať na úspešné single. Zo všetkých za zmienku stojí hudobný skvost - pieseň Patrí len nám, s ktorou Táslerovcom pomohli Samo Tomeček, Andrej Ďurica a Peter Cmorík. Skladba patrí skutočne k vrcholom CD-čka, hlasy spolu ladia a v rádiách isto ešte urobia veľký rozruch. Niekomu by sa možno mohlo zdať, že Ivan je vo svojich piesňach miestami až príliš ukričaný (na novom albume nevynímajúc), ale ako dokazuje priložená live verzia piesne Úsmev a čaj (svojho času naspievaná so Zuzanou Smatanovou pre výberovku Diamant), album je stvorený na nezabudnuteľné koncertné turné. Tie skladby v sebe majú takú energiu a silu, že ak sa dostanú na pódia, pôjde skutočne o nezabudnuteľný zážitok.

» KABÁT - CORRIDA

text: Dávid Juck, foto: internet

Česká rocková stálica Kabát vydala po asi troch rokoch opäť nový album, v poradí už desiaty. Kapela sa tentoraz nechala inšpirovať pri názve albumu španielskym výrazom „corrida“, a rovnomenná pieseň otvára tento nosič, ak nerátame intro. Už prvé tóny tejto skladby môžu pripomenúť znalcom začiatky Kabátu, rýchla a úderná pieseň dodá poslucháčovi už na začiatku tie správne grády. Ďalšia, už pomalšia skladba „Burlaci“, je aj aktuálnym singlom albumu a niet sa čo diviť. Melódia refrénu je vsuktku silná, text zaujímavý, pieseň chytľavá, adept na veľký hit je tu. Už dlho som nepočul tak vydarenú pieseň od Kabátu. V ďalších piesňach sa Kabát nesie stále v tradičnom rockovom rytme, pomalšiu pieseň strieda rýchlejšia, pričom ani jedna z nich nestráca na dynamickosti. Nechýbajú však zaujímavé hudobné nápady, ktoré vždy bývali akýmisi korením na tradičnom sounde tejto kapely. Vo veselej piesni „Raci v práci s.r.o.“ kapela mierne koketuje až s dixielandom, nachádza sa v nej pekné sólo na trúbku. Takisto krátky „country odpaľovák - Joy“ stojí za pozornosť. A potom sú tu tradičné „kabátovky“, ktoré majú podľa mňa ešte lepšie hudobno-textové nápady, ako predošlý album „Dole v Dole“. Za zmienku podľa mňa stojí tajuplná balada „Malá dáma“, s krásnym a pritom temným vyznaním lásky v refréne. Album „Corrida“ už viac-menej tradične uzatvára pomalšia pieseň na zamyslenie, tentoraz s názvom „Kdoví jestli“. Mój názor na tento album je, že je to ešte lepšie ako Dole v Dole. Silné melódie, zaujímavé texty, a pritom nenáročná hudba. Ak sa niekomu páči Kabát, bude tento album milovať.

» Hollywoodska továreň na sny a jej posledná "nočná mora"

eragon

text: Jakub Chochula

Na tento film som sa aj so svojim spolubývajúcim tešil, ako malý chlapec na Vianoce. V tomto prípade nám ale vianočný stromček zhorel. K filmovým titulom bývam zväčša veľmi málo kritický. Eragon bol však pre mňa hrubým úderom pod pás. Film má nielenže pramálo spoločné s knihou, ale podpriemerne pôsobia aj slabé efekty (až na draka, ale aj "dračie perie" je dosť veľká fraška) a úbohé dialógy. Divák miestami absolútne nevie, o čo hlavným postavám ide (Čo to vlastne ten Eragon čaroval? Kedy sa to naučil? Kam to idú? Čo bude ďalej? a pod.). Navyše aj mestá vyzerali horšie, než dediny našich rómskych spoluobčanov (v knihe boli aspoň domy z kameňa a mestá boli aspoň VEĽKÉ AKO MESTÁ) a tá tlupa padúchov, ktorá ich prenasledovala, vyzerala ako keby si ju požičali z lacnej "telenovely" Xena. Vo filme bolo mnoho dôležitých dejotvorných udalostí vynechaných a divákovi tak bola ponúknutá skreslená a prekrútená predstava o hlavnom dejí (Kde zmizli všetci trpaslíci? A čo mačkodlak, a čo...?). Hollywoodska mašinéria nám opäť ukázala neschopnosť vytvoriť film podľa knižnej predlohy. Ale boli tam aj pozitívne veci. Tak napr.: ubehlo už desať minút ťažkého dumania nad pozitívnymi vecami, ale ani môj spolubývajúcí, ťažký hardcore "fantasyista", nedokázal nájsť nič pozitívne (v noci som dokonca počul tichý šepot: "Zrada, zrada...").

Kto si predtým prečítal knihu alebo je vyznávačom žánru fantasy, nech radšej ostane pri knihách. Mohol by prísť o vlasy (ak by mu nespadli, sám by si ich všetky vytrhal).

POMÔŽ (SI), ČLOVEČE, AJ BOH TI POMÔŽE!

text: Eva Okoličianiová, foto internet

V dnešnej dobe sme denno-denne pohlcovaní prosbami o pomoc, finančnú podporu, členstvo v „bohumilých“ projektoch. 10 Sk za časopis pre bezdomovcov, 20 Sk na detskú onkológiu, 20 Sk za pohľadnice Slobody zvierat, symbolický príspevok - minimálnej hodnoty 20 Sk, lebo každý deň je deň niečoho / niekoho, a to treba podporiť, mesačne minimálne 200 Sk, aby mohlo africké dieťa byť zaočkované či chodiť do školy. Kúpte si svoj strom! Adoptujte dieťa! Osvojte si psíka! Darujte niečo na pomoc charite! Podporte obnovu národnej pamiatky, domu pre týrané matky... Čo má človek robiť, keď chce pomôcť, ale niekedy by ako študent pomoc sám potreboval? Možno budete namietat, že naše problémy sa tým „skutočným“ nemôžu vyrovnat. Ale ako potom vyselektovať, komu naozaj prispieť, nejakým spôsobom pomôcť, aby to malo aj efekt?

Stojac pred bankomatom sa okolo čakajúcich na svoju „dávk“ motal bezdomovec. Vybral si lukratívne miesto, to sa musí uznať. Psími očami a podlomeným hlasom začal systematický výstup: „Slečna, už som tri dni nejedol, som vo finančnej tiesni, zarábam som si odpratávaním snehu, ale teraz mi nejde, ... aspoň 5 korún“. Nepochodil. Čakalo ho studená sprcha: „Všetci sme vo finančnej tiesni!“ Bezcitnosť? Ani nie, keď z neho ťahá alkohol už na niekoľko metrov. V charite sa môže najesť, tam sa v tomto ohľade o neho vďačne postarajú. Aj keď mu dáte pár korún na sľubovaných päť rožkov, môže vás to morálne zabolieť, keď ho neskôr zbadáte ako sa

ostatnými „partnermi“ s podlomeným zdravím dohadujú, kto pôjde kúpiť rožtek - jabčiak a či im náhodou nevydá aj na dva. To by bol deň. Ja to už riešim tak, že odmietam prispieť, ale rožky vďačne pôjdem kúpiť. To sa ale musíte pripraviť na nečakané nie príliš slušné odmietnutie od ľudí, čo údajných 3 - 5 dní, podľa momentálnej nálady, nejedli. Žobrák poskrúcaný pred kostolom - výjav na zaplakanie a nátlak na dušu, nielen, kresťana. Korunky síce zbiera do plastového pohára od piva a už vtedy sa u rozumnejších rozsvieti v hlave kontrolka, že tu niečo nebude s kostolným poriadkom, ale „samaritáni“ túto myšlienku hneď zaženú... A keď už má ten nešťastný človek aspoň polovicu pohára zaplnenú milodarmi, náhle uzdravený sa rukami, ktoré pred malou chvíľkou držal zložené smerom k nebu s prosbou na perách, opráša, vezme pohár a ide do... krčmy. Nevinná navíta dieťaťa, ktoré každému chcelo pomáhať bola jedného smutného dňa vážne otrásená. Akoby to bolo dnes....

.....prechádzame sa s rodičmi po exkluzívnom trhovisku v Jablonke a na jednej križovatke medzi stánkami žobrali súrodenci. No slzy by sa vám tísli do očí. Zúbožené dievčatko, chlapec bez nožičky, s barjou. Nehodte pár korún a nie ste ani človek! Tak, prirodzene, hodíme, veď sme ľudia a s blaženým pocitom odchádzame do záľahy stánkov, kde na milovaných Slovákov striehnu vďační, no nebezpeční, poľski trhovníci. Už s menej blaženým pocitom o hodinku sledujeme ako zúbožené deťurence už vôbec nevyzerajú tak biedne, chlapcov si napodiv zdravie vrá

tilo, barla opretá o strom a súrodenci roztláčajú auto, nasadnú a odrčia. Zabolí. Ešte viac, keď ani vy nemáte auto!

Víchrice v Tatrách. Katastrofa, ktorá neranila len Tatrancov a turistov. Pomoc prišla aj zo zahraničia, samotní Slováci odľahčovali peňaženky, len aby aspoň trochu pomohli milovaným horám. Bolo to pochopiteľné a snád' by bolo aj nápomocné, keby sa peniaze zo zbierky nestratili... Záhadne, bez stopy tiež miznú lepšie veci zo zbierok oblečenia, hračiek, knižiek, či pár drobných zo „zbierkových“ pokladničiek. Korunka ku korunke a už to ide! Mohla by som, žiaľ, takto pokračovať ďalej... Z jedného ekonomického prieskumu vyplýva, že pokiaľ nejakej serióznej organizácii darujete 100 Sk, na „dobrú vec“ sa z nich dostane 40 Sk. Opakujem, ide o serióznu organizáciu. Radšej nemyslieť na to, keď z dobrej vôle chcete pomôcť a druhá strana nezdieľa rovnaký postoj. Tak čo potom robiť, keď nás snaha niečo zmeniť k lepšiemu stále neopúšťa?! Prispieť a veriť, dúfať, myslieť pozitívne, že tohto prípadu sa vyššie uvedené neprijemné skúsenosti netýkajú. Alebo pomôcť rovno na mieste, priložiť ruku, alebo aj tú symbolickú „dvacku“ k dielu, darovať krv, zbierať smeti, podporiť slovom, prípadne obrazom, pomáhať ochranárom pri spočítavaní chránených zvierat. Možnosť je napodiv, stále dosť. A snád' aj nám nejakí dobrí ľudia pomôžu, keď bude treba. Veď všetko sa, vraj, raz vráti....

Problém sociálnych štipendií si prehadzujú ako horúci zemiak

text: Nina Klusová

Už sme si zvykli na všeličo. Zmeny a chaosy na ministerstve školstva priniesli s novou garnitúrou ďalšie móresy. Vláda predložila návrh, ako ušetriť desať percent z rozpočtov ministerstiev, vrátane ministerstva školstva. Čo však znamená ušetriť desať percent? Po problémoch s vydávaním sociálnych štipendií to vyzerá tak, že to s tým šetrením myslia vážne, ale opäť na úkor koho? Tých, ktorých sa to týka, by vedeli rozprávať... V priebehu februára prebehla Filozofickou fakultou KU „miniaférika“. Sociálne štipendiá za december neprišli na účty študentov ani v priebehu januára. Po hromadení sťažností začala fakulta konať. Peniaze vyplatila z vlastných zdrojov a rektorátu odkázala, aby si situáciu nabudúce riešila sama, pretože to nie je v ich kompetencii. Fakulta neručí za vydávanie štipendií, sú len sprostredkovateľom medzi študentmi a rektorátom. Vedenie fakulty sa odvoláva na rektorát, ktorý si mal situáciu vyriešiť a peniaze žiadať od ministerstva. Rektorát sa ohradil proti obvineniam a tvrdí, že pochybila fakulta. Aby toho nebolo málo, ministerstvo školstva obviňuje rektorát za zle vyplnené údaje. A kruh sa uzatvára. Kompetentní si problém prehadzujú ako horúci zemiak, postihnutí sú však študenti, ktorí len bezmocne dúfajú, že sa už situácia nezopakuje.

Filmový festival JEDEN SVET 2006

text: Jakub Chochula, foto: internet

Dňa 4. – 7.12.2006 sa v priestoroch Univerziténeho pastoračného centra Jána Vojtaššáka uskutočnil 7. Medzinárodný festival dokumentárnych filmov Jeden Svet 2006, organizovaný občianskym združením Človek v ohrození v spolupráci s UPaC. Festival ponúkol divákovi štyri (približne dvojhodinové) pásma dokumentárnych filmov, ktoré prinášali alternatívu v mnohom sa líšiacu od komerčne ladených filmových titulov v našich kinách a televíznych obrazovkách. Dokumenty boli zamerané na problematiku porušovania ľudských práv, nedemokratických režimov, chudoby v rozvojových krajinách, vojnových konfliktov a utečencov, globalizácie, postavenia žien v spoločnosti, a rozmanitosti kultúr. Hlavným festivalovým hosťom bola čečenská azylantka Malika Mežidová, ktorá sa 5.12. podelila s publikom o svoje zážitky a skúsenosti. Bližšie nám o tomto podujatí povedal spolumoderátor, ktorý sa podieľal na výbere filmov a na celkovom priebehu festivalu. **Ján Priesol.**

Aké je hlavné posolstvo tohto festivalu?

Najmä dôvod, aby sa človek viac zamyslel nad tým, že vo svete nie je len sám či už vo svojom meste alebo v krajine. Všade na svete sú ľudia, o ktorých sa vie a ktorí možno potrebujú jeho pomoc. Jednak tým, aby sa snažil, keď im môže pomôcť a aby aj vedel, že na tomto svete sú ľudia iní ako on, no v podstate sa od neho ničím nelíšia.

Čo ti najviac prirástlo k srdcu z tohto festivalu?

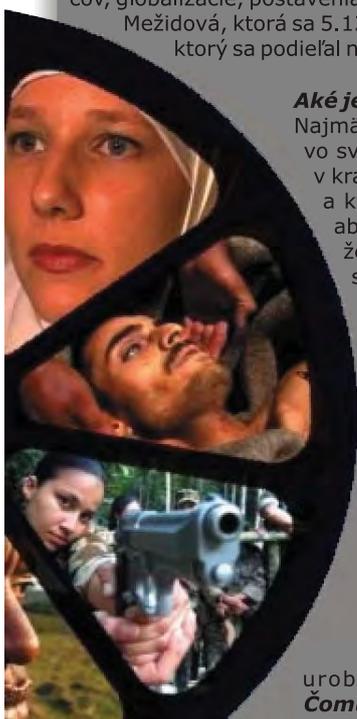
Každý deň festivalu bol niečím výnimočný, nakoľko tematika filmov sa s každým dňom menila a naozaj každý film niesol v sebe hlboké posolstvo, hlboký odkaz, ktorý si dúfam každý z návštevníkov aspoň z malej časti uchoval vo svojom srdci a ktorú možno bude podávať ďalej ostatným ľuďom a bude hovoriť: „Bol som na tom festivale a videl som taký film a poviem vám, že ten a ten človek urobil v tomto filme pre iných veľa. My sa pre tých druhých môžeme posnažiť

urobiť viac ako doteraz.“
Čomu si vďačný za hladký priebeh festivalu?

Som vďačný, že niečo také sa vôbec zorganizovalo v Ružomberku, lebo si myslím, že nie je každodenným javom, aby sa takýto festival dokumentárnych filmov uskutočnil tu. Preto je toto podujatie podľa môjho názoru obrovská udalosť ako pre UPaC, tak pre Katolícku univerzitu a v neposlednom rade aj pre Ružomberok. Som veľmi rád, že ľudia prišli a videli filmy, ktoré nie sú každodenné, ktoré nemajú možnosť zhladať v televízii ani na nijakých iných podujatiach. Pre mňa osobne to bola prvá skúsenosť ujať sa postu moderátora takéhoto festivalu. Dúfam však, že som sa dostatočne vžil do tejto úlohy a naozaj si odnášam hlboké zážitky z každého filmu.

Stretol si sa aj s negatívnymi reakciami?

Ak ľudia diskutujú, je niekedy dobré, keď majú protikladné názory: Ak by názory boli zhodné, bolo by to jednotvárne a niekedy treba reagovať aj na výzvu dávať oponentovi argumenty, a taká výzva pri diskusiách bola určite. Najdôležitejšie je však to, že človek sa mohol dozvedieť niečo nové, o veciach, ktoré doteraz nepoznal a ani nepomyslel, že na svete existujú. Po týchto štyroch dňoch si myslím, že každý môže povedať niečo o Čečensku, Afrike, Arménsku alebo Rwande, o ktorej možno nikdy predtým nepočul.

PRVÝ VALENTÍNSKY - MAŠKARNÝ PLES

text: Miroslava Liptáková

Prvý valentínsko - maškarný ples sa uskutočnil v jedálni v najromantickejší deň v roku, a to 14. februára. Samotnú akciu odštartoval kaplán Žvanda z UPaC spoločnou modlitbou a po nej už nasledovalo hromadné odpočítavanie od 10 po 1. Následný potlesk privolať do sály moderátorskú dvojicu, ktorú tvorila Katarína Němešová a Erik Mihalko. Ich úvod, akoby z rozprávky, začínal slovami: „Kde bolo tam bolo, pod vrchom Čebrať kde sa Tesco stávalo, vyrábal sa papier a mestom sa tiahli siahodlhé kúdoly dymu sa na Hrabovskej ceste majestátne vypínala Katolícka univerzita...“ Aj keď sa plesáť nezачalo načas, atmosféra bola výborná a niet sa čo čudovať. Moderátori, ktorí sa zhostili roly Rómea a Júlie, nepredstavovali pár z Shakesperovej drámy, ale prezentovali

čistú krásu a radosť zo života. Krédom večera by mohla byť aj jedna z ich viet „Milovať a vedieť milovať nielen na Valentína“. Celá akcia bola vytvorená pod záštitou Rádia PULZ a UPaC-čka. Práve redaktori z Pulzu chodili pomedzi študentov a hľadali odpoveď na otázku, ČO JE LÁSKA?. Dočkali sme sa viacerých perličiek, ale aj nežných vyznaní. No najväčší potlesk si vyslúžil výrok DJ-a: „Je to niečo, čo môže prísť iba jedenkrát za život.“ Samotný ples sa niesol aj v znamení rôznorodých súťaží, akými bolo vtiahnutie cukríka, zaveseného len na nitke, do svojich úst bez pomoci rúk, kŕmenie pudingom, ako aj súťaž s balónmi. Na svoje si prišli aj tí, ktorí si počas dňa nenašli čas na poslanie valentínskych pozdravov. Tieto resty mohli napraviť v tvorivom kútiku, kde boli všetky potrebné pomôcky na ich vyhotovenie. Ceny si našli svojich majiteľov a masky boli také

pekne, že organizátori nakoniec najlepšiu masku večera nevyhlásili. Ale netreba preto smútiť. Všetky fotky zachytávajúce skvelú atmosféru, ako aj kreatívne vyrobené masky, si môžete pozrieť na stránke našej univerzity. Oživením bol aj program študentov sociálnej práce v modernom podaní rozprávky Tri prasiatka. Po úvode plnom súťaží, nikto neostal sedieť. Tanečnú zábavu odštartoval tzv. metlový tanec. Všetko čo malo ruky a nohy tancovalo a len málokto posedával na stoličkách. Možno k tomu prispela aj hudba. Tá sa celý večer niesla v štýle slovensko-českej klasiky. Ale vôbec nie komornej. Bola to hudba, ktorú zažijete len na správnej slovenskej akcii. Celý večer plný tanca skončil o jednej ráno a len málokomu sa chcelo ísť spať. No každej rozprávke raz zazvoní zvonček. A tak tomu bolo aj na prvom valentínskom - maškarnom plesu. Účastníci plesu by sa tak radi poďakovali všetkým, ktorí sa podieľali na jeho uskutočnení a dúfajú, že takýchto akcií tu ešte bude.

RÁDIO PULZ MENÍ PROGRAMOVÚ ŠTRUKTÚRU

text: Nina Klusová, foto: internet

Po úspešnom zabežnutí fakultného Rádia Pulz pripravil redakčný tím niekoľko zmien. Čoho sa týkajú, či a ako sa zmení charakter rádia, o pripravovanom živom vysielaní, o spolupráci so slovenskými rádiami, konkurze, sme sa rozprávali s riaditeľkou rádia, študentkou žurnalistiky Máriou Hunkovou.

Počas troch mesiacov vysielania si novovzniknuté rádio našlo svojich obľúbencov, prečo prišla zmena?

Novými reláciami sme chceli obohatiť vysielanie. Pripravili sme úplne novú programovú štruktúru. Zmenilo sa aj personálne obsadenie. Máme vlastné štúdio, kde nahrávame. Do budúca by sme potrebovali lepšiu techniku.

Pripravujete diskusnú reláciu, čo môžeme od nej očakávať?

Myslím si, že to bude zaujímavá diskusia na rôzne témy - vážne, smiešne, melancholické... Vždy bude pozvaný hosť z vedenia školy, pedagógov a samozrejme aj študentov.

Pred niekoľkými dňami ste v spolupráci s UPaC organizovali Valentínsky bál. Môžeme podobné akcie očakávať aj v budúcnosti?

Áno, chystáme niekoľko akcií a to najmä z toho dôvodu, aby sme sa dostali do povedomia. Študenti nám často kladú otázku, prečo nás tak málo počúť.

Začiatkom letného semestra sme mohli vysielanie rádia Pulz počuť na chodbách fakulty. Dnes už je to inak, prečo?

Reproduktory na chodbách boli nekvalitné. S vedením sme urobili kompromis. V súčasnosti vysielame na plazmách a prostredníctvom Internetu. Možno sme stratili niekoľkých náhodných poslucháčov, pretože nie každý má prístup do mediálneho laboratória a na internet.

Nerozmýšľali ste rozšíriť svoje vysielanie aj do priestorov internátov?

Táto myšlienka bola už pri zrode rádia. Ešte na začiatku zimného semestra sme o tom jednali s riaditeľom internátov, ktorý súhlasil so spoluprácou. Zatiaľ je to len v štádiu diskusií, ale chceme na tom pracovať.

Aká bola účasť študentov na konkurze redaktorov?

Boli sme milo prekvapení. Potešilo nás, že prišli aj nežurnalisti. Potrebovali sme viac ľudí, aby sme obsiahli čo najviac aktivít týkajúcich sa KU a okolia Ružomberka.

Čo je pre redakciu v tomto období najdôležitejšie? Máte nejakú konkrétnu víziu?

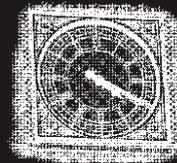
Novou programovou štruktúrou chceme dokázať, že sme kvalitné rádio, dobrí žurnalisti a najmä, že naše rádio nie je len krátkodobý výstrelok. Dúfame, že sa vysielanie stane tradíciou a nezanikne ani po našom odchode z univerzity.

Čo by ste odkázali pravidelným aj menej pravidelným poslucháčom Rádia Pulz a možno aj tým, ktorí vás doposiaľ nepočúvali?

Za celý tím by som chcela študentom Filozofickej fakulty odkázať, že sme rádiom pre všetkých. Chcela by som vyzvať najmä prvákov žurnalistov, aby sa nebáli a prišli. Pôsobenie v rádiu môžu vnímať ako veľkú príležitosť dostať sa aj do iných médií, keďže predpokladáme spoluprácu s rádiom Lumen a neskôr aj s inými slovenskými rádiami. Taktiež je to veľká príležitosť dostať sa do dobrého kolektívu ľudí a stať sa jeho súčasťou.

Takže dvere do vášho rádia sú otvorené kedykoľvek a pre každého...

Určite áno. Máme kontakty na webe, na plagátoch. Môžu si nás odchytiť na chodbách alebo sa prísť len tak porozprávať...

Londýn mojimi očami

text: Michal Badín
foto: auto, vid' Fotoreport s. 24

Hneď počas prvých hodín v metropole Veľkej Británie som si ozejmil pojem „multicultural society“. O druhej hodine ránej boli ulice v centre neskutočne preplnené černocho, Indmi, Arabmi, sem – tam sa vyskytol aj nejaký domáci. Každopádne ja som bol rád, že sa veziem autom.

Prvá pamiatka sa nedala prehliadnuť. Protestantská katedrála sv. Pavla sa čnela nad Londýnom a mal som pocit, že o tejto podstatnej dominante sa až tak veľmi nehovorí. O niekoľko sto metrov ďalej som prešiel po jednom z množstva mostov ponad rieku Temžu a v diaľke som zbadal povestné Oko.

Príjemné.

Druhý deň som absolvoval asi hodinovú cestu do mesta Brighton. Ani veľkomesto, ani malomesto, to bolo na ňom najčarovnejšie. Musím sa tam ešte raz vrátiť, oplatí sa to vidieť aj druhýkrát.

Navštívil som aj kráľovnin palác vo Windsore. Ak by som to mal prirovnáť k Oravskému hradu, tak by som sa márne pokúšal. Oravský hrad by predstavoval jednu z desiatich častí určených pre turistov. A to ešte nehovorím o priestore, v ktorom sa zdržuje kráľovná a kde turisti z pochopiteľných dôvodov nemajú prístup.

Navštívil som aj o niečo južnejšie pobrežie v provincii Dorset. Prostredie romantických ság nepôsobilo až tak gýčovo, ako z televíznej obrazovky. Všetko dokopy jedným slovom: nádhera.

Nenavštíviť londýnske metro by som si nemohol odpustiť. Kúpil som si lístok na štyri zóny a trošku som sa povozil. Prostredie vo vlaku mi ponúklo dokonalý obraz o britskej spoločnosti. Ľudia akoby nosili nepriehľadné kvádre na hlavách a nevideli nikoho a nič okolo seba. Možno aj preto sme im my, výreční Slováci, pripadali trošku divoko. Možno sme boli divní, ale rozprávanie medzi sebou nám aspoň nedovolilo zaspáť.

Možno týchto pár riadkov znelo pateticky, ale aspoň obšírne je na nich zaznamenaných mojich desať dní na Britských ostrovoch. Keby som mal podrobne písať o všetkom, čo som zažil, asi by nestačil celý Zumag. Ešte sa však musím poďakovať môjmu bratrancovi za to, že mi toto príjemné rozptýlenie po ťažkom skúškovom období umožnil. Díki, Ľapko!

„SLÁVIKOVSKÁ PÁRTY UŽ NIČ JE TO, ČO BÝVALA...“

Na slovenskej hudobnej scéne pôsobí Desmod už vyše desať rokov. Očakávaný úspech sa však dostavil až pred štyrmi rokmi, vydaním ich tretieho albumu *Derylov svet*, ktorý získal zlatú platňu. Dnes už majú albumov päť a koncom minulého roka porazili v slovenskej ankete Slávik legendárnu skupinu Elán. V Ružomberku, kde účinkovali na benefičnom koncerte, sa nám podarilo osloviť speváka skupiny Mária „Kulyho“ Kollára.

text: Daniela Polomská
Jana Jurčišinová
foto: Daniela Polomská

Ako sa vám koncertovalo v Ružomberku?

Organizátori to robili pre sponzorov, ktorí odovzdávali šeky ľuďom, čo to potrebujú. Nerozumiem, prečo po nás hralo ešte kvarteto, no aj tak to bolo super. Ani sme nečakali, že tu bude toľko ľudí. Čakali sme, že to bude nejaká akcia pre pár vyvolených, ale vidím, že spravili veľké gesto a pustili sem ľudí. Dokonca bol aj vstup voľný. Bolo tu tri a pol tisíc ľudí, takže skvelý koncert.

Minulý rok ste mali spoločné turné so skupinou I.M.T. Smile, kto vymyslel tento nápad?

Naši manažéri sa poznajú, asi sme niečo oslavovali spolu a povedali sme si, že si dáme spoločný koncert. Potom z toho nebol len jeden koncert, ale hneď veľké turné. Keď sme však zistili, aké strašné peniaze to stojí, mať pekné turné a pekné pódium, tak sme odohrali sedem koncertov.

Ktorý koncert bol podľa teba ten najlepší?

Všetky boli dobré, i keď sme o niektorých miestach pochybovali. Napríklad sme si mysleli, že v Piešťanoch to bude slabší koncert, lebo tam bol aj festival Lodenica. Boli to dve veľké podujatia v jednom meste. Bolo to dosť na vážkach, ale prišlo tam veľa ľudí a koncert mal perfektnú atmosféru.

Tento rok ste odohrali aj niekoľko koncertov v zahraničí, ako ste vnímali ľudí, publikum tam?

V publiku boli Slovinci a Česi, takže žiaden problém. To sú tí istí ľudia ako tu, iba pracujú v zahraničí. Keď sú doma tak idú sem, keď sú tam a my prídeme, tak idú zas tam. Takže to je úplne rovnaké. Myslím, že tam sa možno ešte viac tešia, lebo sú ďaleko od rodín, a keď tam zaspievaš v dolinách, tak niektorým aj slzičky vyhľadnú. Ale to je pekné.

V roku 2005 ste získali bronzového Slávika, minulý rok ste postúpili vyššie

a získali ste toho najväznejšieho, zlatého. Pred afterpárty v Bratislave ste však uprednostnili oslavu v Nitre. Prečo?

Z Bratislavy sme neutiekli. Mali sme to takto dohodnuté, pretože na tej Slávikovskej párty to už ani nebýva o tých spevákoch a človek sa tam nemôže ani slobodne opiť. Takže sme si povedali, že my nechceme, aby nás niekto cvakal fotoaparátom, tak sme išli do Nitry. Mali sme však taký adrenalín v krvi, že do nás ten alkohol ani nejaký nešiel. Trochu sme si vypili a do rána do nejakej piatej - šiestej sme boli hore. Niektorí z nás aj do ôsmej.

Nahráli ste aj dve pesničky so známymi slovenskými umelcami. Môžete nám niečo o nich povedať?

S Richardom Rikonom to je pieseň Na tebe závislý, to si vybral on na svoje CD-čko. A s Janou Kirschner to je projekt klaviristu Ľuba Horňáka z Elánu. On chcel zmodernizovať ľudové pesničky na štýl Čechomor. Oslovil ma, či by som si nezaspieval s Janou Kirschner pesničku Milý. Je to ľudová pesnička. Veľa ľudí na to nadávalo, ale sú aj takí, ktorým sa to páči. Na našom novom albume sa však neobjavia.

Aké sú vaše plány na tento rok?

Určite chceme mať veľa koncertov a chceme pripravovať aj nový album, ktorý by sme chceli na jeseň nahráť. Chceme, aby bol lepší ako všetky pred ním. Takže sa budeme snažiť.

Chystáte aj niečo iné okrem nového albumu?

Výberovka, DVD-čko to je všetko v plánoch, lenže je to ťažké, dať to celé dokopy. A hlavne DVD-čko. Chceli by sme to stihnúť do roka, no či to aj bude... My na to čas nemáme,

ale sú ľudia, ktorí to budú mať pod palcom. Obdivujem tých, čo to dokážu.

Ako ste spokojní s vašim najnovším singlom *Zhorí všetko, čo mám?*

Nedá sa povedať ako sme s ním spokojní, my máme radi každú pesničku, ktorú sme zaradili na album. Potom už záleží len na ľuďoch, ako sa im zapáči, čiže ako sú ľudia s ňou spokojní. Ja môžem povedať, že sa zatiaľ ľuďom páči, a že dostávame aj dobré maily, takže sa z toho veľmi tešíme. Nikdy nevieme, ako to dopadne a nevedeli sme to ani teraz. Keď dávaš pesničky na album, poznáš ich iba ty a ľudia, ktorí ich nahrávajú, poprípade manažér. Nikto ich predtým nepočul, preto nikdy nevieš, ako budú na nich reagovať ľudia. My ich dávame na album s veľkými obavami. Album vydávame s takou malou dušičkou, už keď sa rozbieha, tak z človeka padajú kamene.

Klip k tejto piesni pôsobí kontroverzne...

Nechceli sme, aby to bolo to, čo už majú všetci - chalan a baba. Je to pekné o mladých ľuďoch, ale povedzme si pravdu, že existujú aj také vzťahy, že je tam starší chalan a mladšia baba. Sú aj opačné, staršia baba a mladší chalan. Tam je to jasné. Myslím si, že aj na toto treba poukázať. Tá baba v klípe má 15 a herec má okolo 45 rokov.

Keďže ste vytážení, mali ste aspoň počas sviatkov čas oddýchnuť si?

Hrali sme pred Vianocami, počas Vianoc a po Vianociach. A aj na Silvestra a na Štedrý deň. Moja rodina má z toho „veľkú“ radosť, ale už si zvykli. V Nitre sme robili podakovanie fanúšikom, ktorí nám boli verní celý rok. Po štedrej večeri, keď povedali, že idú na polnočnú, stretli sme sa v Starej pekárni a bola rozbíjačka. My sme hrali, ľudia pili a tancovali.

MARIÁN VARGA & MOYZESOVO KVARTETO

Dňa 13. februára zavítal do kultúrneho domu Andreja Hlinku v Ružomberku Marián Varga a Moyzesovo kvarteto v rámci prvého turné svojho druhu. Spolu so sláčikovým kvartetom križuje tento hudobný velikán Slovensko od 8. februára, kedy sa predstavil prvýkrát v Skalici. Svoje hudobné snaženie zakončí po osemnástich dňoch posledným koncertom 26. februára v Bratislave.

**text: Martin Koleják
foto: Dávid Lajmon**

Dňa 13. februára zavítal do kultúrneho domu Andreja Hlinku v Ružomberku Marián Varga a Moyzesovo kvarteto v rámci prvého turné svojho druhu. Spolu so sláčikovým kvartetom križuje tento hudobný velikán Slovensko od 8. februára, kedy sa predstavil prvýkrát v Skalici. Svoje hudobné snaženie zakončí po osemnástich dňoch posledným koncertom 26. februára v Bratislave.

Mariána Vargu netreba hudobným fanúšikom azda príliš predstavovať, možno len pre tých menej všímavých by sa patrilo dodať, že Marián je takpovediac poslednou žijúcou legendou slovenskej hudby. Ako držiteľ mnohých ocenení, vrátane toho najvyššieho In Memoriam, je populárny medzi mladými ľuďmi, predovšetkým aj vďaka každoročnému pôsobeniu na najväčšom hudobnom festivale Pohoda.

Naproti tomu sa môže Moyzesovo kvarteto zdať ako veľká neznáma. Uvedené komorné zoskupenie vzniklo v roku 1975. Tento rok bol príznačný i pre Mariána Vargu, keď svojím art-rockovým počínom Collegium - Musicum spôsobil prevrat v československej beatovej hube. Utorkový koncert by sa dal pomyseľne rozdeliť na dve časti. V prvej hudobného génia, oblečeného v modrých rifliach a tmavom roláku, doprevádzalo sláčikové

kvarteto, ktoré svojimi opakovateľným a nezabudnuteľnými melodickými tónmi zaplnilo celú sálu. Presvedčivý hudobný prejav vytvoril dokonalú kompozíciu, ktorá zatlačila každého diváka hlboko do sedačky.

Konkrétne pieseň Smutná ranná električka, ktorá uzrela svetlo sveta v roku 1972 na albume Zelená pošta, sa zrodila druhýkrát. Tentoraz však v sláčikovom doprovode, vyrážajúcom všetkým zúčastneným dych. Druhá časť večera patrila už len výlučne hudobnému virtózovi, ktorý predviedol to, čím sa zapísal nezmazateľnými písmenami do dejín slovenskej hudby.

Tóny doznali, reflektory zhasli a jedna z najväčších kultúrnych akcií v Ružomberku vôbec, je už minulosťou. Vôňa Ľalie poľnej a tóny Moyzesovho kvarteta sa už zrejme nikdy neponesú mestom pod Čebraťom. To všetko, a mnohé iné, spravili Vargovo vystúpenie nezabudnuteľné.

S KAPELOU DOZRIEVA AJ FANKLUB

Prvýkrát sa do povedomia divákov dostali piesňou *Kristínka iba spí*, nasledovali hity ako *Žily*, *Prvá*, *Čím to je...* Dnes už majú na svojom konte päť CD-čiek a minulý rok pribudlo aj DVD-čko z ich koncertu v Prahe. Aj napriek tomu, že vo svojej histórii nezískali Zlatého slávika sa táto košická skupina teší veľkej obľube na Slovensku aj v Čechách. Ak sa chcete dozvedieť o kapele No Name viac, možno vám pomôže Igor Timko.

text: Veronika Folentová
foto: internet

Ako hodnotíte hudobnú situáciu na Slovensku?

Nehodnotím, pretože to nemá zmysel. Každá kapela má svoj vlastný život, svoje problémy a my sme na strane tvorby. Nech hodnotia tí, ktorí si dali to právo.

Ste jedna z mála slovenských skupín, ktorá sa ujala aj v Čechách. Ako ste si získali také množstvo fanúšikov?

Došli sme tam, odpálili jeden zo svojich koncertov a v priebehu týždňa sa naša pieseň stala druhou najhranejšou v českých rádiách.

Je medzi českou a slovenskou hudobnou scénou mnoho rozdielov?

V Čechách je raz toľko možností hrať a pôsobiť. Je to veľká krajina a kúpna sila je tam vraj až 3,5 krát väčšia, takže je snom každého slovenského muzikanta preraziť do Čiech.

Cítite rozdiel medzi koncertmi v Čechách a na Slovensku?

Pravdaže. V Čechách a na Morave sú poslucháči trochu iní, ako u nás. Nie horší, ani nie lepší, jednoducho iní. Rozdiely badať aj u nás. Napríklad, vo Zvolene reagujú ľudia inak, ako v Humennom, alebo Orava je iná, ako Gemer. Je to spôsobené mentalitou daného kraja. Niekde sú ľudia iskrivejší, niekde zas uvážlivejší. A tak potom vyzerá aj samotný koncert.

V ktorom meste hráte najradšej?

Asi doma v Košiciach, ale len preto, že je jasné, že sme doma a že nebudeme opäť spať mimo.

Naučili ste na koncertoch niečo nové, viac porozumieť fanúšikom, zistiť na čo viac reagujú?

Každá nová kapela sa učí žiť v spoločenstve tohto kolobehu a tak isto sú aj rôzni fanúšikovia. Popísal by som to asi tak, že s kapelou dozrieva aj fanklub a opačne. Je to ako manželstvo. :-)

Pod slovom koncert si predstavujete uvoľnenie alebo únavu?

To je ťažko povedať, pretože po koncerte sme väčšinou tak nabudení, že nás ani len nenapadne ísť spať, no o dve hodiny neskôr sa vám nechce ani vyzliecť od únavy. Takže asi všetko v jednom.

Ako najradšej relaxujete?

Milujem kontakt s prírodou. Patrime k nej a ona k nám a momenty, keď si to užívam sú pre mňa vzácné.

Keď ste doma počúvate svoje piesne?

Nie. Napočúvame sa ich dosť, keď ich interpretujeme počas koncertov. Tento rok ich bude cez 140, takže predstava, že by sme okrem toho ešte mali sami seba počúvať je brutálna.

Ktorú pieseň zo svojho repertoáru máte najradšej?

Nie je možné sa rozhodnúť len pre jednu. Každá z piesní hovorí o niečom inom, zaznamenáva isté obdobia a procesy našich životov, takže z každého obdobia by som niečo označil ako naj.

Kde najviac čerpáte energiu a inšpiráciu pri tvorbe svojej hudby?

V rečiach ľudí, v živote samom, fantázii a ešte veľa iného.

Kto má u vás na starosti texty, hudbu a klipy?

To je veľmi ťažké zhrnúť, keďže všetci hovo-

ria do všetkého. Zúčastňujeme sa aj na príprave klipu a texty si korigujeme počas prípravy albumu. No a na muzike sa maká na skúškach v skúšobni.

Ako vznikajú booklety na vaše CD? Navrhujete si ich sami, alebo máte grafika?

Už päť rokov spolupracujeme s grafikom menom Vlado Korček. Je to taká konzultačno-uletená debata. Rešpektujeme sa navzájom a vždy sa dohodneme.

V poslednom čase sú "in" projekty, kde spolupracujú viaceré celebrity z hudobnej scény, chystáte sa tiež na niečo podobné?

Nie. Mal som skúsenosť s G8 a stačilo.

Zmenili sa vzťahy v skupine, po tom ako si niektorí členovia založili rodiny?

Áno. Už je v nej menej slobodných? Podľa mňa by sa mali ľudia vedieť dohodnúť vždy a za každých okolností. Takáto vec by nemala v komunikácii nijako brániť, skôr si myslím, že fakt, že máme založené rodiny už viacerí, nás môže opäť len a len zomknúť.

V októbri 2006 vám vyšli nové DVD a CD-čko, ako prebiehali prípravy?

Je to naše prvé DVD-čko a je z Prahy, zároveň vyšiel aj náš prvý dvojalbum z tohto koncertu. Je to v podstate nezostrihaný záznam posledného koncertu z No Name Tour 2006. 30. októbra sme tieto dve novinky pokrstili v Prahe. Normálne – radové albumy krstíme v troch mestách, teda v rodných Košiciach, v Bratislave a v Prahe. Keďže tento album sa volá „Live in Prague“ je logické, že sme ho krstili len v Prahe.

Ak by ste mali svoju hudbu charakterizovať jedným slovom, prívlastkom, aké by to bolo?

Naša a jedinečná.

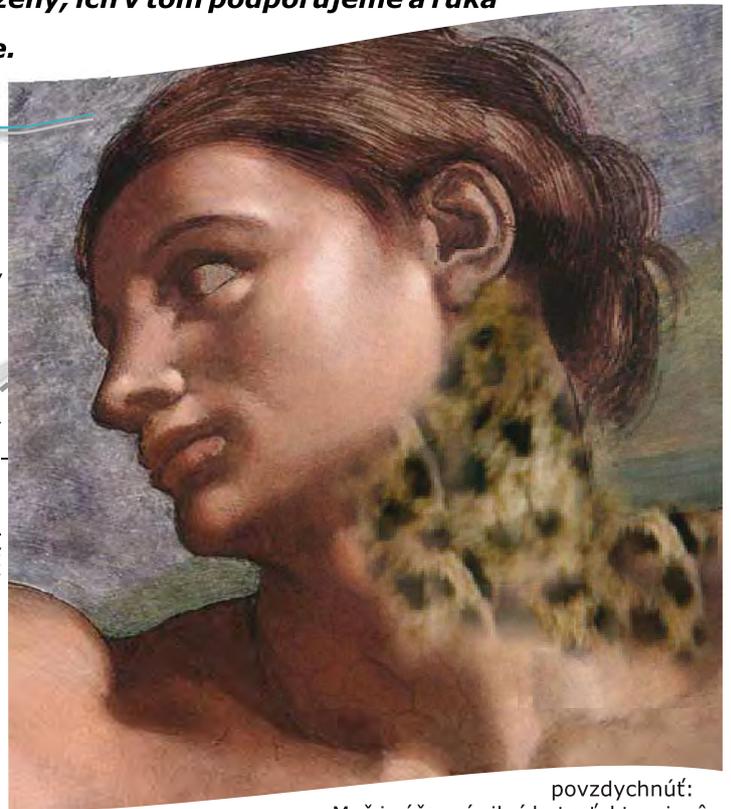
MUŽ – ZVIERA ALEBO BOŽÍ OBRAZ?

Muž je silný. Muž je krásny. Muž je schopný. Proste na to má. Nezriedka sa mi stane, že ostanem v úžase stáť nad tým, kým je muž. Niekedy ma to naplní bázňou, rešpektom, úctou a ja Bohu ďakujem za možnosť zdieľať život s jedným z nich. Avšak pri pohľade na globálny mužský svet mi srdce naplní skôr smútok. Z mužov sa stali trosky. Uverili pohodlným klamstvám o sebe samých. Podupali svoju veľkosť a kvôli neodvahe postaviť sa ťažkostiam čelom ostali len tými, ktorí si nízkosťou a hlúposťou kryjú svoju slabosť. A my, ženy, ich v tom podporujeme a ruka v ruke smerujeme tam, kde vieme, že dobre nie je.

text: Monika Kureková
foto: internet

Muži, dnešné ženy už len málo veria tomu, že môžete byť verní. Len málokto-
rá je presvedčená, že dokážete bez sexu fun-
govať. Svet vás premenil na zvieratá, ktoré
sa riadia svojimi pudmi a nie svojím srdcom
a ani vás to neuráža. Uverili ste tomu, že se-
xom vyjadrujete lásku, ktorá láskou nie je.
Uverili ste tomu, že musíte masturbovať,
lebo je to zdravé a potrebujete to. Uverili ste
tomu, že môžete robiť, na čo máte chuť a nič
vám neublíži. Uverili ste médiám, že stály
vzťah je nenaplnujúci. Stali ste sa povrchný-
mi bytosťami, ktorí sa žiadostivo pozerajú na
ženu, ako na predmet možného uspokojenia.
Stali ste sa prázdny a nešťastní, hoci v hĺbke
cítite to veľké povolanie byť iní a zažiť
dobrodružstvo a nebezpečie, ktoré vám
prinesie radosť a nie iba chvíľkovú. Stali
ste sa unavenými, ktorí predvádzajú svoju
slabosť ako silu pred priateľmi. Otúpeli ste,
že ani nerozoznáte, že pozeráť porno a čítať
pornočasopisy vás degraduje. Tušíte, čo je
správne, ale ste leniví sa pre to rozhodnúť.
Ja som však presvedčená, že to, čo o vás cel-
lý svet hovorí, sú len nánosy. Skutočná pra-
vda je iná. Pravda je taká, že ste boli aj
so ženou stvorení inak a pre niečo iné. Boli
ste stvorení ako čistí, s krásnym pohľadom
na „ženu“, ktorá bola „od počiatku“ zverená
vaším očiam, vášmu vedomiu, vašej senzibi-
lité, vášmu „srdcu“ a vy ste ju prijali ako dar,
ako perlu vzácnej hodnoty. Ak je teda žena
v tajomstve stvorenia tá, ktorá bola mužovi
„daná“, on ju zo svojej strany, keď ju prijíma
ako dar v plnej pravde jej osoby a ženstve,
obohacuje tým samým a tiež on je v tomto
vzájomnom vzťahu obohatený. Muž je
obohatený nielen skrze tú, ktorá mu dáva
svoju osobu a ženstvo, ale i darovaním seba
samého. Darovanie zo strany muža ako od-
poveď na darovanie sa ženy je pre neho sa-
mého obohatením. Muž teda nielen dar prijí-
ma, ale zároveň je prijatý ako dar ženou. To

učinilo muža a ženu
šťastnými“, pretože
človek dôjde svojho
naplnenia len tým, keď
sa obetuje pre druhé-
ho. A to prináša radosť.
Zdá sa to byť rozporné,
no je to len náročné?
Ale vy na to, muži, má-
te. Ste schopní byť
mužmi, ktorí majú obno-
vený charakter a doká-
žu sa postaviť na stranu
pravdy za každých okol-
ností. Ste schopní byť
pravými hrdinami, ktorí
objavia v žene jej sku-
točnú krásu a pomôžu
jej pochopiť, kým vlast-
ne je. Pozdvihnúť jej
hodnotu a správať sa
k nej ako k osobe, ktorá
je hodná čistej lásky.
Ste schopní sebaovlá-
daním dospieť ku vláde
nad svojím telom, takže
už nebudete zmietaní každým popudom. Vy
nie ste určovaní biológiou. Ste schopní vzo-
prieť sa svojmu telu a naučiť ho poslúchať.
To je pravda. Vtedy pocítite hrdosť na to,
kým ste a že vy dokážete žiť ináč, lebo ste
muž. My, ženy, potrebujeme, aby niekto za
nás bojoval čistý boj. Potrebujeme vidieť, že
sa vzpierate svojej žiadostivosti a snažíte sa
na nás pozeráť s úctou, že ste očarení tým,
kým v skutočnosti sme. Často sme aj my
plytké a podporujeme vo vás hlavne pudy
a náklonnosť k zlému. Ale skúsme teda spolu
začať odznova. Ak nám to neprinesie šťastie
a spokojnosť, nechajme to tak, ale aspoň raz
to skúsme. Skúsme ísť cestou, ktorá prináša
pravú slobodu a nie otroctvo. Vtedy si žena
pri pohľade na muža bude konečne môcť

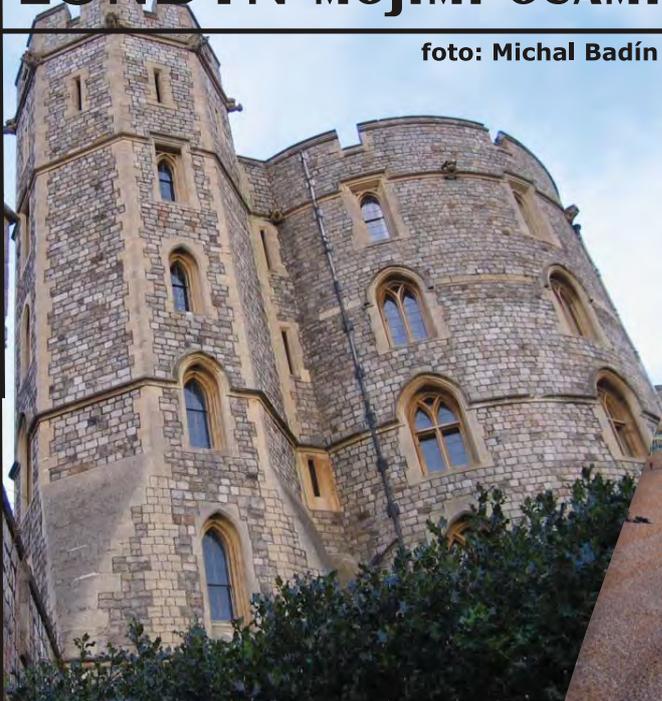

povzdychnúť:

„Muž je úžasná silná bytosť, ktorej mô-
žem veriť aj v maličkostiach, a ktorému sa
chcem a nebojím dať celá.“ A muž: „Žena je
taká krásna. Chcem sa pre ňu
obetovať a bojovať za ňu, nech príde čokoľ-
vek.“ Nie je to nemožné. A keďže sme v du-
chovnej rubrike nezabudnem spomenúť toho
Najdôležitejšieho, pretože sa „obávam“, že
bez Jeho pomoci to nepôjde. Bez Neho nemô-
žeme nič urobiť, aspoň ja som si toho abso-
lútne vedomá. Preto, drahí muži, ak chcete
skúsiť byť iní, poproste Boha o pomoc. On
vám ju určite neodmietne, veď prečo by aj,
On chce vaše šťastie viac, ako vy sami.
Pane, premeň svojou mocou dnešných mu-
žov na svoj obraz, aby opäť mohli byť šťastní
a my pri nich. Nám, ženám, pomôž mužov
podporovať v tom dobrom a nevyčítať im,
keď padnú. Amen.

LONDÝN mojimi očami

foto: Michal Baďín

#fotomag

POZOR VYSTUČKA

<http://ff.ku.sk/pulzradio>

PULZ
radio